Denia Acatistului Bunei Vestiri din săptămâna a V-a din Postul mare

Materiale despre Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria:

https://independent.academia.edu/emystea/Bunavestire

https://archive.org/details/@steaemy?query=Bunavestire

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Buna+Vestire

***

Index

Denia Acatistului Bunei Vestiri (Minei)..... 3
Denia Acatistului Bunei Vestiri..... 47
Arh. Ioanichie Bălan - Predică la Denia Acatistului Bunei Vestiri - Despre rugăciunea sobornicească..... 54
Denia Acatistului Bunei Vestiri (Săptămâna a V-a din Post)..... 60
Cătălin Acasandrei - Denia Imnului Acatist: întrebări și răspunsuri despre primul Acatist închinat Maicii Domnului..... 65

Denia Acatistului Bunei Vestiri (Minei)

Sâmbătă în a cincea săptămână a Sfântului şi marelui Post

La Vecernie, vineri seară

După Psalmul de seară cel obişnuit, citim Catisma a 18-a. La Doamne strigat-am...,punem **Stihirile** pe 10 şi cântăm Stihira zilei, glasul al 6-lea, singur glasul:

Ieşind din dumnezeieştile Tale porunci, ca din Ierusalim, şi ajungând la patimile Ierihonului, târându-mă de deşarta slavă a grijilor lumeşti, am căzut între tâlharii gândurilor. Dezbrăcându-mă aceia de veşmântul darului moştenirii fiieşti, zac în răni ca şi cum aş fi fără suflare; şi preotul venind şi văzându-mi căderea, nu s-a uitat la mine; levitul asemenea îngreţoşându-se, a trecut alăturea. Iar Tu, Doamne, cela ce Te-ai întrupat din Fecioară negrăit, prin vărsarea mântuitorului sânge şi a apei ce s-a vărsat de bunăvoie din coasta Ta, picând ca nişte untdelemn, Hristoase Dumnezeule, peste rănile mele, înfăşurându-le cu legături, rânduieşte-mă în ceata cerească, ca un milostiv. (de două ori)

Martirica: Mucenicii Tăi, Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale; pentru rugăciunile lor, miluieşte-ne pe noi.

După acestea, cântăm trei **Stihiri podobnice** ale Prea Sfintei de Dumnezeu Născătoare, făcându-le pe 7; glasul al 6-lea:

Podobia: Toată nădejdea punându-şi...

Sfatul cel mai-nainte de veci descoperindu-l ţie, Fecioară, Gavriil a stătut înaintea ta, închinându-se şi zicând: Bucură-te, pământul cel nesemănat! Bucură-te, rugul cel nears! Bucură-te, adâncul cel cu anevoie a se vedea! Bucură-te, podul carele ne trece la ceruri, şi scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacov! Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană! Bucură-te, dezlegarea blestemului! Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine! *(de trei ori)*

Te arăţi mie ca un om, zis-a curata Fecioară către Arhistrateg; şi cum vesteşti graiuri mai presus de om? Zis-ai că va fi Dumnezeu cu mine, şi se va sălăşlui în pântecele meu; dar cum voi fi sălaş desfătat, spune-mi, şi loc sfinţirii Celui ce este mai presus de Heruvimi ? Nu mă înşela cu înşelăciune; că n-am cunoscut dulceaţa nunţii, sunt neîmpreunată; dar prunc cum voi naşte ? *(de două ori)*

Dumnezeu unde voieşte, se biruieşte rânduiala firii, zis-a Cel fără de trup şi se lucrează cele ce sunt mai presus de om; crede cuvintelor mele cele adevărate, ceea ce eşti cu totul sfântă şi fără prihană. Iar ea a strigat: Fie mie acum după cuvântul tău şi voi naşte pe Cel fără de trup, carele va lua din mine trup; ca prin această unire să ridice ca un puternic pe om la cinstea cea dintâi. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 2-lea*

Compunere a lui Teofan: Taina cea din veci se descoperă astăzi şi Fiul lui Dumnezeu, fiu omului se face; ca luând ce este mai prost, să-mi dea mie ce este mai bun. Amăgitu-s-a de demult Adam, poftind să fie Dumnezeu şi n-a fost. Iar Dumnezeu se face om, ca să facă pe Adam Dumnezeu. Să se veselească făptura şi să salte firea, că arhanghelul stă cu frică înaintea fecioarei şi îi aduce bucurie împotriva întristării. Cela ce Te-ai făcut om pentru milostivirea milei, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 4-lea: Îndurat şi milostiv este Domnul, îndelung răbdător şi milostiv.

Stih: Binecuvântează suflete al meu pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu numele cel sfânt al lui.

De la Facere, citire:

Cap. 22, Vers. 1-18.

După acestea, Dumnezeu a cercat pe Avraam şi i-a zis: Avraame, Avraame! Iar el a răspuns : Iată-mă! Şi Dumnezeu i-a zis: Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe unicul tău fiu, pe care-l iubeşti, şi du-te în pământul Moria şi adă-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ţi-l voi arăta eu. Sculându-se deci Avraam dis de dimineaţă, a pus samarul pe asinul său şi a luat cu sine două slugi şi pe Isaac, fiul său; şi tăind lemne pentru jertfă, s-a ridicat şi a plecat la locul de care-i grăise Dumnezeu. Iar a treia zi ridicându-şi Avraam ochii, a văzut în depărtare locul acela. Atunci a zis Avraam slugilor sale: Rămâneţi aici cu asinul, iar eu și copilul ne ducem până acolo şi închinându-ne, ne vom întoarce la voi. Luând deci Avraam lemnele cele pentru jertfă, le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său; iar el a luat în mâini foc şi cuţitul, şi s-au dus amândoi împreună.

Atunci a grăit Isaac lui Avraam, tatăl său, şi a zis: Tată! Iar acesta a răspuns: Ce este, fiul meu ? Zis-a Isaac: Iată, foc şi lemne avem; dar unde-i oaia pentru jertfă? Avraam însă a răspuns: Fiul meu, va îngriji Dumnezeu de oaia jertfei sale! Şi s-a dus mai departe amândoi împreună. Iar dacă au ajuns la locul, de care-i grăise Dumnezeu, a ridicat Avraam acolo jertfelnic, a aşezat lemnele pe el şi legând pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnelor. Apoi şi-a tins Avraam mâna şi a luat cuţitul ca să junghie pe fiul său.

Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer şi a zis: Avraame, Avraame! Răspuns-a acesta : Iată-mă! Iar îngerul a zis: Să nu-ţi ridici mâna asupra copilului, nici să-i faci vreun rău, căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu, şi pentru mine n-ai cruţat nici pe singurul fiu al tău.

Şi ridicându-şi Avraam ochii, a privit, şi iată la spate un berbece încurcat cu coarnele într-un tufiş. Şi ducându-se Avraam, a luat berbecele şi l-a adus jertfă în locul lui Isaac, fiul său. Avraam a numit locul acela Iahve-Ire şi de aceea se zice astăzi: În munte Domnul se arată.

Şi a strigat a doua oară îngerul Domnului din cer către Avraam şi a zis: Juratu-m-am pe mine Însu-mi, zice Domnul, că de vreme ce ai făcut aceasta şi n-ai cruţat nici pe fiul tău unic pentru mine, de aceea te voi binecuvânta cu binecuvântarea mea, şi voi înmulţi foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării, şi va stăpâni neamul tău cetăţile neprietenilor săi; şi se vor bine-

cuvânta prin neamul tău toate popoarele pământului, pentru că ai ascultat glasul meu.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate întru înţelepciune le-ai făcut.

Stih: Binecuvântează suflete al meu pe Domnul, Doamne Dumnezeul meu măritu-Te-ai foarte.

De la Pilde, citire:

Cap. 17, Vers. 17. Cap. 18, Vers. 5.

Prietenul (adevărat) iubeşte în orice vreme, iar în nenorocire el e ca un frate. Omul fără pricepere se prinde prin dărnicia mâinii lui; el se pune chezaş pentru aproapele lui. Cine iubeşte cearta iubeşte păcatul, cel ce deschide uşa în lături caută prăbuşirea lui. Cel ce are o inimă vicleană nu află fericirea şi cel ce are o limbă şireată dă peste necaz. Cel ce dă naştere unui nebun va avea o mare supărare, şi Părintele nu are nici o bucurie pentru un fiu sărit din minte. O inimă veselă este un leac minunat, pe când un duh fără curaj usucă oasele. Nelegiuitul primeşte daruri scoase (pe ascuns) din sân, ca să înfrângă cărările dreptăţii. Omul priceput are înaintea lui înţelepciunea, iar ochii celui nebun sunt la capătul pământului. Feciorul nebun este necaz pentru tatăl lui şi amărăciune pentru Maica lui. Nu se cuvine să pui la gloabă pe omul drept, nici să osândeşti pe cei de seamă din pricină că umblă drept. Cel ce-şi stăpâneşte cuvintele sale are ştiinţa şi cel ce-şi ţine cumpătul este un om priceput. Chiar şi nebunul, când tace, trece drept înţelept, când închide gura, ca om priceput. Cel ce se ţine deoparte caută să-şi mulţumească pornirea pătimaşă; împotriva oricărui sfat înţelept se porneşte. Celui nebun nu-i place înţelepciunea, ci darea pe faţă a gândurilor lui. Când vine cel nelegiuit, vine şi defăimarea şi odată cu ruşinea şi batjocura. Vorbele (ieşite) din gura omului sunt ape fără fund; izvorul înţelepciunii este un şuvoi care dă peste maluri. Nu este cu cale să cauţi la faţa celui fărădelege şi să nu faci dreptate celui drept la judecată.

[Şi cealaltă rânduială a Liturghiei celei mai înainte sfinţite. Iar de nu va fi Liturghie, punem Stihirile Născătoarei de Dumnezeu pe 8. La Stihoavnă: Stihira zilei de două ori, şi Martirica. Slavă..., Şi acum... Limba care nu o ştia... (Caut-o Sâmbătă, la Utrenie) Şi celelalte. La masă, bem vin, pentru osteneala Privegherii ce va să fie. Pavecerniţa mică şi Miezonoptica le citim în chilii. Canonul morţilor, al glasului, îl cântăm la cimitir.]

Cade-se a şti: De se va întâmpla Buna-Vestire în Sâmbăta Acatistului, să se caute Tipicul de la sfârşitul cărţii, la litera X.

Sâmbătă a cincea săptămână la Utrenie

Tocăm la al patrulea ceas din noapte, pentru rânduiala Acatistului. Şi adunându-ne în Biserică, binecuvântând preotul, începem Utrenia, precum mai înainte s-a scris la Canonul cel mare, joi.

După cei 6 Psalmi, cântăm: Dumnezeu este Domnul..., şi cântăm:

Troparul rar, de trei ori, glasul al 8-lea: Porunca cea cu taină luându-o întru cunoştinţă cel fără trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cerurile cu pogorârea, încape fără schimbare tot întru tine. Pe carele şi văzându-L în pântecele tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga ţie: Bucură-te, mireasă pururea Fecioară!

Apoi citim **Catisma a 16-a:**

Psalmul 109

1.Zis-a Domnul Domnului Meu: "Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale".
2. Toiagul puterii Tale ți-l va trimite Domnul din Sion, zicând: "Stăpânește în mijlocul vrăjmașilor Tăi.
3. Cu Tine este poporul Tău în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi. Din pântece mai înainte de luceafăr Te-am născut".
4. Juratu-S-a Domnul și nu-I va părea rău: "Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec".
5. Domnul este de-a dreapta Ta; sfărâmat-a în ziua mâniei Sale împărați.
6. Judeca-va între neamuri; va umple totul de ruini; va zdrobi capetele multora pe pământ.
7. Din pârâu pe cale va bea; pentru aceasta va înălța capul.

Psalmul 110

1. Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepți și în adunare.
2. Mari sunt lucrurile Domnului și potrivite tuturor voilor Lui.
3. Laudă și măreție este lucrul Lui și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.
4. Pomenire a făcut de minunile Sale. Milostiv și îndurat este Domnul.
5. Hrană a dat celor ce se tem de Dânsul; aduceți-vă aminte în veac de legământul Lui.

6. Tăria lucrurilor Sale a vestit-o poporului Său, ca să le dea lor moștenirea neamurilor.
7. Lucrurile mâinilor Lui adevăr și judecată. Adevărate sunt toate poruncile Lui,
8. Întărite în veacul veacului, făcute în adevăr și dreptate.
9. Izbăvire a trimis poporului Său; poruncit-a în veac legământul Său; sfânt și înfricoșător este numele Lui.
10. Începutul înțelepciunii este frica de Domnul; înțelegere bună este tuturor celor ce o fac pe ea. Lauda Lui rămâne în veacul veacului.

Psalmul 111

1. Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte.
2. Puternică va fi pe pământ semința Lui; neamul drepților se va binecuvânta.
3. Slavă și bogăție în casa lui și dreptatea lui rămâne în veacul veacului.
4. Răsărit-a în întuneric lumină drepților, Cel milostiv, îndurat și drept.
5. Bun este bărbatul care se îndură și împrumută; își rânduiește vorbele sale cu judecată, că în veac nu se va clinti.
6. Întru pomenire veșnică va fi dreptul; de vorbire de rău nu se va teme.
7. Gata este inima lui a nădăjdui în Domnul; întărită este inima lui, nu se va teme, până ce va ajunge să disprețuiască pe vrăjmașii săi.
8. Risipit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veacul veacului.
9. Puterea lui se va înălța întru slavă.
10. Păcătosul va vedea și se va mânia, va scrâșni din dinți și se va topi. Pofta păcătoșilor va pieri.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.

Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește,

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 112

1. Lăudați, tineri, pe Domnul, lăudați numele Domnului.
2. Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac.
3. De la răsăritul soarelui până la apus, lăudat este numele Domnului.

4. Înalt este peste toate neamurile Domnul, peste ceruri este slava Lui.
5. Cine este ca Domnul Dumnezeul nostru, cel ce locuiește întru cele înalte
6. Și spre cele smerite privește, În cer și pe pământ?
7. Cel ce scoate din pulbere pe cel sărac și ridică din gunoi pe cel sărman,
8. Ca să-l așeze cu cei mari, cu cei mari ai poporului Său.
9. Cel ce face să locuiască cea stearpă în casă, ca o mamă ce se bucură de fii.

Psalmul 113

1. La ieșirea lui Israel din Egipt, a casei lui Iacob dintr-un popor barbar,
2. Ajuns-a Iuda sfințirea Lui, Israel stăpânirea Lui.
3. Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi.
4. Munții au săltat ca berbecii și dealurile ca mieii oilor.
5. Ce-ți este ție, mare, că ai fugit? Și ție Iordane, că te-ai întors înapoi?
6. Munților, că ați săltat ca berbecii și dealurilor, ca mieii oilor?
7. De fața Domnului s-a cutremurat pământul, de fața Dumnezeului lui Iacob,
8. Care a prefăcut stânca în iezer, iar piatra în izvoare de apă.
9. Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău se cuvine slavă, pentru mila Ta și pentru adevărul Tău,
10. Ca nu cumva să zică neamurile: "Unde este Dumnezeul lor?"
11. Dar Dumnezeul nostru e în cer; în cer și pe pământ toate câte a voit a făcut.
12. Idolii neamurilor sunt argint și aur, lucruri de mâini omenești:
13. Gură au și nu vor grăi; ochi au și nu vor vedea;
14. Urechi au și nu vor auzi; nări au și nu vor mirosi;
15. Mâini au și nu vor pipăi; picioare au și nu vor umbla, nu vor glăsui cu gâtlejul lor.
16. Asemenea lor să fie cei ce-i fac pe ei și toți cei ce se încred în ei.
17. Casa lui Israel a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este.
18. Casa lui Aaron a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este.
19. Cei ce se tem de Domnul au nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este.
20. Domnul și-a adus aminte de noi și ne-a binecuvântat pe noi; a binecuvântat casa lui Israel, a binecuvântat casa lui Aaron,
21. A binecuvântat pe cei ce se tem de Domnul, pe cei mici împreună cu cei mari.
22. Sporească-vă Domnul pe voi, pe voi și pe copiii voștri!
23. Binecuvântați să fiți de Domnul, cel ce a făcut cerul și pământul.
24. Cerul cerului este al Domnului, iar pământul l-a dat fiilor oamenilor.
25. Nu morții Te vor lăuda pe Tine, Doamne, nici toți cei ce se coboară în iad,
26. Ci noi, cei vii, vom binecuvânta pe Domnul de acum și până în veac.

Psalmul 114

1. Iubit-am pe Domnul, că a auzit glasul rugăciunii mele,
2. Că a plecat urechea Lui spre mine și în zilele mele Îl voi chema.
3. Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat.
4. Și numele Domnului am chemat: "O, Doamne, izbăvește sufletul meu!"
5. Milostiv este Domnul și drept și Dumnezeul nostru miluiește.
6. Cel ce păzește pe prunci este Domnul; umilit am fost și m-am izbăvit.
7. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul ți-a făcut ție bine;
8. Că a scos sufletul meu din moarte, ochii mei din lacrimi și picioarele mele de la cădere.
9. Bine voi plăcea înaintea Domnului, în pământul celor vii.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.

Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește,

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 115
1. Crezut-am, pentru aceea am grăit, iar eu m-am smerit foarte.
2. Eu am zis întru uimirea mea: "Tot omul este mincinos!"
3. Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie?
4. Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema.
5. Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporului Său.
6. Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioșilor Lui.
7. O, Doamne, eu sunt robul Tău, eu sunt robul Tău și fiul roabei Tale; rupt-ai legăturile mele.
8. Ție-ți voi aduce jertfă de laudă și numele Domnului voi chema.
9. Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporului Lui,
10. În curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime.

Psalmul 116
1. Lăudați pe Domnul toate neamurile; lăudați-L pe El toate popoarele;
2. Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac.

Psalmul 117

1. Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui.
2. Să zică, dar, casa lui Israel, că este bun, că în veac este mila Lui.
3. Să zică, dar, casa lui Aaron, că este bun, că în veac este mila Lui.
4. Să zică, dar, toți cei ce se tem de Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui.
5. În necaz am chemat pe Domnul și m-a auzit și m-a scos întru desfătare.
6. Domnul este ajutorul meu, nu mă voi teme de ce-mi va face mie omul.
7. Domnul este ajutorul meu și eu voi privi cu bucurie pe vrăjmașii mei.
8. Mai bine este a Te încrede în Domnul, decât a Te încrede în om.
9. Mai bine este a nădăjdui în Domnul, decât a nădăjdui în căpetenii.
10. Toate neamurile m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.
11. Înconjurând m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.
12. Înconjuratu-m-au ca albinele fagurele, dar s-au stins ca focul de spini și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.
13. Împingându-mă m-au împins să cad, dar Domnul m-a sprijinit.
14. Tăria mea și lauda mea este Domnul și mi-a fost mie spre izbăvire.
15. Glas de bucurie și de izbăvire în corturile drepților: "Dreapta Domnului a făcut putere,
16. Dreapta Domnului m-a înălțat, dreapta Domnului a făcut putere!"
17. Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.
18. Certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat.
19. Deschideți-mi mie porțile dreptății, intrând în ele voi lăuda pe Domnul.
20. Aceasta este poarta Domnului; drepții vor intra prin ea.
21. Te voi lăuda, că m-ai auzit și ai fost mie spre izbăvire.
22. Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului.
23. De la Domnul s-a făcut aceasta și minunată este în ochii noștri.
24. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.
25. O, Doamne, mântuiește! O, Doamne, sporește!
26. Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului; binecuvântatu-v-am pe voi, din casa Domnului.
27. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă. Tocmiți sărbătoare cu ramuri umbroase, până la coarnele altarului.
28. Dumnezeul meu ești Tu și Te voi lăuda; Dumnezeul meu ești Tu și Te voi înălța. Te voi lăuda că m-ai auzit și ai fost mie spre mântuire.
29. Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.
Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru.

După sfârşitul Catismei, Ectenia cea mică. Apoi Stranele cântă pe mare Condacul, cu cântare dulce; şi preotul cădeşte sfintele icoane şi pe toţi fraţii.

Condac, glasul al 8-lea. Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Și se citesc din cele 24 Icose şi Condace, câte sunt, acestea şase. Se citesc de preot, fiind îmbrăcat în felon; iar noi nu şedem atunci în strane, ci stând în picioare, ascultăm.

Icosul 1
Îngerul cel mai întâi stătător din cer a fost trimis, să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! Şi împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te Doamne întrupat, s-a spăimântat şi a stătut strigând către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, prin care răsare bucuria;
Bucură-te, prin care piere blestemul;
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, ştergerea (izbăvirea) lacrimilor Evei;
Bucură-te, înălţime întru care cu anevoie se suie gândurile omeneşti;
Bucură-te, adâncime care nu te poţi lesne vedea nici cu ochii îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun împăratului;
Bucură-te, că porţi pe Cel ce poartă toate;
Bucură-te, steaua care arăţi Soarele;
Bucură-te, pântecele dumnezeieştii întrupări;
Bucură-te, prin care se înnoieşte făptura;
Bucură-te, prin care prunc se face Făcătorul;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 2-lea
Văzându-se pe sine Sfânta întru curăţie, zis-a lui Gavriil cu îndrăznire: prea slăvit glasul tău se arată a fi cu anevoie primit sufletului meu; că naştere cu zămislire fără sămânţă, cum îmi spui? Strigând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Înţelegerea cea neînţeleasă, căutând Fecioara să o înţeleagă, a strigat către cel ce slujea: Din pântece curat, cum este cu putinţă să se nască Fiu, spune-mi? Către care el a zis cu frică, însă strigând aşa:
Bucură-te, tăinuitoarea sfatului celui nespus;
Bucură-te, încredinţarea celor ce au trebuinţă de tăcere;
Bucură-te, începutul minunilor lui Hristos;
Bucură-te, capul poruncilor Lui;
Bucură-te, scara cerească, pe care s-a pogorât Dumnezeu;
Bucură-te, podul carele treci la cer pe cei de pe pământ;
Bucură-te, minunea care de îngeri eşti mult slăvită;
Bucură-te, cea ce eşti rană diavolilor de mult plâns;
Bucură-te, ceea ce ai născut Lumina cea nespusă;
Bucură-te, ceea ce n-ai învăţat pe nimenea în ce chip a fost;
Bucură-te, ceea ce întreci mintea celor înţelepţi;
Bucură-te, ceea ce luminezi gândul celor credincioşi;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 3-lea
Puterea Celui de sus a umbrit atunci, spre zămislirea celeia ce nu ştia de nuntă; şi pântecele ei cel cu bună roadă, ca o ţarină dulce, l-a arătat tuturor, celor ce vor avea să secere mântuire, când vor cânta aşa: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea
Având Fecioara în pântece pe Dumnezeu primit, a alergat la Elisabeta; iar pruncul celeia îndată cunoscând închinarea ei, s-a bucurat, şi cu jucările ca şi cu nişte cântări a strigat către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, viţa mlădiţei celei neveştejite;
Bucură-te, câştigarea rodului celui fără de moarte;
Bucură-te, ceea ce ai lucrat pe Lucrătorul cel iubitor de oameni;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Săditorul vieţii noastre;
Bucură-te, brazdă care ai crescut înmulţirea milelor;
Bucură-te, masă care porţi îndestularea milostivirilor;
Bucură-te, ceea ce înfloreşti ca Raiul desfătării;
Bucură-te, ceea ce găteşti adăpostire sufletelor;
Bucură-te, tămâia rugăciunii cea bine primită;
Bucură-te, curăţirea a toată lumea;
Bucură-te, voia lui Dumnezeu cea bună către noi cei muritori;
Bucură-te, ceea ce eşti îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 4-lea

Vifor de gânduri necredincioase având înlăuntru întreg înţeleptul Iosif, s-a tulburat uitându-se spre tine, cea neamestecată cu nunta, şi gândind că eşti furată de nuntă, ceea ce eşti fără prihană; iar dacă a cunoscut că zămislirea ta este de la Duhul Sfânt, a zis: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Istorie de folos din scrieri vechi aşezată

Care arată aducerea aminte de minunea cea mare ce s-a făcut când perşii şi barbarii au înconjurat cu oaste Constantinopolul; după judecata lui Dumnezeu, aceştia au pierit şi cetatea au lăsat-o nestricată, prin rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, şi de atunci se cântă această cântare de mulţumire, care se numeşte Acatist.

Minunea întâia asupra sciţilor şi perşilor

Pe vremea lui Iraclie, împăratul grecilor, Hosroe, care avea atunci stăpânia perşilor a trimis pe Sarvar, voievodul său, cu mulţime de oşti în toată latura răsăritului, care era sub stăpânirea grecească, ca să străbată prin ea ca un fulger oarecare cu foc arzând, topind şi pierzând. Deci acesta, cu multă îndrăzneală fără temere, a umblat prin părţile răsăritului, stricând şi pierzând pe grecii care se aflau în ele, nefiind nimeni ca să-l oprească sau să stea împotriva puterii lui celei multe; şi încă fiind atunci puterea grecească foarte slabă, pentru cruzimea cea grea şi în chip de fiară a lui Foca, zis tiranul, care tiraneşte, iar nu ca un împărat, ţinuse de curând stăpânia grecească. Însă ajungând Sarvar şi până la Calcedon, a pus oaste împrejurul lui şi tot ce trebuia spre stricarea acelei cetăţi mari împărăteşti a pregătit; că aceea gândea şi de aceea se sfătuia şi pentru aceea în tot chipul se nevoia.

Nişte lucruri ca acelea văzând împăratul Iraclie, care după tiranul Foca de curând stătuse împărat şi fiind în mare durere şi scârbă, lăsându-şi împărăţia a mers pe Pontul Euxinului (Marea Neagră). Şi încă mai strângând oaste, fără de veste, când nimeni nu ştia, a mers în ţinuturile perşilor. De a cărui mergere împărătească auzind Hagan al sciţilor, îndată a sărit la război şi a umplut marea de corăbii şi pământul l-a umplut de oameni călări şi pedeştri.

Iar pe acei oameni, care rămăseseră în Constantinopol, Serghie, care a fost patriarh atunci, i-a mângâiat şi i-a învăţat zicând: Îndrăzniţi, fiilor, şi să punem nădejdea mântuirii noastre întru Dumnezeu şi la Dânsul să ridicăm mâinile şi ochii noştri din tot sufletul şi ne va izbăvi pe noi de relele ce ne-au înconjurat şi toate sfaturile barbarilor, care sunt asupra noastră, le va risipi.

Cu nişte cuvinte ca acestea întărind patriarhul pe oamenii cei ce s-au aflat în cetate, au răbdat fiind întăriţi cu credinţă întru prea curata Născătoare de Dumnezeu şi întru Hristos, Dumnezeul nostru, care, pentru milostivire, a voit de a luat trup dintr-însa şi aşteptând ca să dobândească spre sine mila Lui, au răbdat nădăjduindu-se, căruia s-au şi învrednicit peste puţin şi nu i-au amăgit nădejdea lor.

Pentru că un boier de sfat anume Vonos, care era pus de împărat spre paza cetăţii, cât era cu putinţă a se pricepe împotriva ostaşilor acelora, nu s-a lenevit, toate lucrându-le şi făcându-le. Că a zis că voieşte Dumnezeu ca să nu şedem noi în deşert şi fără de lucru, ci să şi lucrăm câte ceva şi să gândim şi noi şi să avem toată nădejdea izbăvirii noastre întru acela, că aşa şi Iosua, feciorul lui Navi, a poruncit de a făcut înşelăciuni şi meşteşuguri asupra gliganilor. Şi Ghedeon asupra madiamitenilor a într-armat ostaşii săi cu apă şi cu lumânări, Asa şi Vonos, sfetnicul cel mare, a întărit zidurile cetăţii şi a gătit toate cele ce trebuia la război. Iar Serghie, patriarhul luând sfintele icoane ale Maicii lui Dumnezeu şi mai vârtos acelea în care era Mântuitorul prunc mic zugrăvit ţinându-se pe mâinile Maicii Sale, a înconjurat pe deasupra zidurile cetăţii, acelora adică întărire dându-le. Iar barbarilor celor potrivnici groază, fugă şi pieire; pe care neprietenii ce năvăliseră asupra cetăţenilor, mai pe urmă i-au dat pierderii.

Iar de vreme ce perşii care tăbărâseră asupra Calcedonului începuseră a arde oraşele cele de pe lângă Calcedon şi altele toate a face, câte obişnuiesc prădătorii a face şi oraşele a strica, asemenea şi sciţii şi barbarii ca si perşii făcând; pentru aceea patriarhul iarăşi luând icoana cea nefăcută de mână a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi Dumnezeiescul veşmânt al prea curatei Născătoarei de Dumnezeu, încă şi lemnele cele de viaţă făcătoare şi umblând împrejur pe zidurile cetăţii şi cu lacrimi rugându-se zicea: Scoală-Te, Doamne, ajută nouă şi să se risipească vrăjmaşii Tăi şi să se stingă ca fumul şi să se topească ca ceara de faţa focului.

Şi încă nu trecuseră trei zile după arderea aceea ce făcuse ei şi iată, s-a apropiat de cetate toată oastea voievodului sciţilor. Şi atâta era de mare tabăra potrivnicilor şi rânduită spre mulţime multă şi întărită cu arme şi cu paveze, cât cu adevărat zicând, putea să stea zece sciţi împotriva unui grec.

Însă Doamna, Stăpâna cea prea curată, care se oşteşte pentru creştini, ajutătoarea cea grabnică a celor ce o cheamă pe dânsa, cu ostaşii ce se întâmplaseră atunci în dumnezeiasca ei biserică, ce se cheamă Pighi, pe mulţi din sciţii ce se oşteau asupră-le, au ucis. Acest ajutor ce a făcut creştinilor Stăpâna cea atotputernică, Maica lui Dumnezeu, nu numai căderea acelor ostaşi prin greci a adus, ci şi întărirea voievodului sciţilor întru nepricepere o a mutat cu a sa voievozie şi încă şi-au cunoscut şi pierderea sa cea de istov ce era să li se întâmple lor peste puţin mai pe urmă. Şi dacă au văzut acei ostaşi acea cădere a lor atât de mare dinaintea orăşenilor ce se făcuse atunci, au cunoscut că este semnul începăturii pierderii lor.

Deci, din aceasta socotind grecii şi umplându-se de mare îndrăzneală, au început a face gătire de război asupra lor în toate zilele, având pe Maica lui Dumnezeu, care le ajută lor şi-i face pe dânşii mai tari decât aceia, care meşteşugurile şi puterea sciţilor tulbură şi ştiinţa lor de oaste.

După acestea cu voia de obşte a patriarhului şi a mai-marelui cetăţii şi a tuturor orăşenilor au fost trimişi oarecare din cetate cu daruri ca să grăiască sciţilor şi să-i îndemne pe ei spre pace. Iar Hagan acela, având năravde fiară, iar nu de om, şi mai vârtos fiind cu năraviubitor de argint, darurile a luat şi negrijindu-se de acea cerere de pace, a trimis solii înapoi cu nici o ispravă, numai aceasta zicându-le lor: Nu vă amăgiţi întru Dumnezeul în Care credeţi, căci cu adevărat mâine voi lua cetatea voastră cu mâna mea ca pe o pasăre şi vreau să o pustiesc, şi pentru mila mea voi slobozi pe voi toţi cu câte o dulamă şi vă veţi duce din cetate unde veţi vrea; iar altă milă afară de aceasta spre voi nu voi arăta. Şi a grăit încă şi mai înainte acest ticălos şi alte cuvinte multe de hulă asupra lui Hristos, Dumnezeul nostru şi asupra celei ce L-a născut pe Dânsul.

Deci, nişte cuvinte ca acestea auzind de la cei trimişi, locuitorii cei din cetate, toţi preoţii, clericii, călugării şi tot poporul suspinând din adâncul inimii şi alergând la sfintele lui Dumnezeu biserici şi ridicându-şi mâinile la cer şi cu multe lacrimi rugându-se, au zis: Apărătorul nostru, Doamne, Doamne, caută din sfânt locaşul Tău şi vezi pe acest spurcat barbar şi pe cei ce sunt cu dânsul cum îndrăznesc a huli numele Tău cel mare şi sfânt; surpă-l pe dânsul Păzitorul nostru, Doamne, ca să nu zică : Unde este Dumnezeul lor ? Că Tu eşti Dumnezeul nostru. Care celor mândri le stai împotrivă şi cauţi spre cei smeriţi, că puterea Ta este neasemănată şi stăpânia Ta nebiruită. Auzi cuvintele barbarului acestuia care a trimis hulindu-Te pe Tine, Cel ce stăpâneşti toate, izbăveşte cetatea moştenirii Tale şi poporul cel numit cu numele Tău. Şi aşa rugându-se şi plângând poporul, iar Dumnezeu a oprit venirea perşilor la Hagan, care orânduise să fie, ucigând nu puţin dintru aceia, pe care trimitea unul la altul şi câte două şi câte trei zile pe margine a se bate şi prin

cetate a umbla şi a da război n-au încetat, iar cele de treaba obştii precum se sfătuise, era gata despre amândoi şi pe uscat meşteşugurile cele de stricarea zidului le apropia, maşinile de aruncat şi altele spre sfărâmarea cetăţii; iar pe mare rânduia mulţime multă de corăbii perseşti, aşa cât de odată şi într-un ceas a lovit cu război asupra cetăţii şi pe uscat şi pe mare; iar când se făcea războiul acesta, atunci Hagan luând pe câţi avea călăraşi mai aleşi, a venit spre părţile gurii mării celei mari şi s-a arătat oştilor perseşti; asemenea şi voievodul perşilor s-a arătat lui, acela adică dinspre Asia, iar celălalt dinspre Europa ca nişte fiare sălbatice au răcnit asupra cetăţii, socotind gata a o avea spre vânat loruşi.

Dar cine va spune minunile lui Dumnezeu, care s-au făcut atunci ? Sau milostivirea spre noi a prea curatei Fecioare cine va putea să o povestească ? Pentru că Hagan umplând de corăbii sânul mării ce se cheamă Cheratos şi cu ostaşii ce erau în ele, încă şi cu cei ce se băleau pe uscat, se sileau să răstoarne zidurile cetăţii şi cei ce băteau spre mare despre sânul Cheratului socoteau că în curând vor lua cetatea. Iar Domnul şi Dumnezeul nostru cel hulit de dânşii, care pretutindenea este ca un Dumnezeu, pentru rugăciunile Fecioarei de Dumnezeu Născătoarei, care L-a născut pe Dânsul, nădejdile lor netrebnice şi deşarte le-a arătat; pentru că atâta mulţime de cei potrivnici sub fiecare latură de zid ostaşii grecilor au ucis, cât n-au putut cei vii să ardă pe cei morţi şi aceasta s-a făcut celor ce se băteau pe uscat şi se sileau pe pământ să răstoarne zidurile, iar corăbiile împreună şi cu ostaşii ce erau în ele le-a înecat fără de veste Stăpâna de Dumnezeu Născătoarea în preajma dumnezeieştii biserici din Vlaherne, ridicând asupra lor înfricoşător şi silnic vifor; pentru că fiind aproape de dumnezeiasca biserică ei, foarte întărâtându-se marea şi înălţându-se după voia lui Dumnezeu, pe toţi degrab i-a cufundat şi i-a înecat împreună cu corăbiile.

Şi putea să se vadă acolo minune mare şi nespusă; că marea şi-a înălţat valurile întocmai ca munţii şi în chipul unei fiare sălbatice s-a sălbăticit şi tulburându-se asupra vrăjmaşilor Maicii lui Dumnezeu, cumplit sărea asupra lor şi fără de milă i-a sorbit, aşa precum oarecând a făcut egiptenilor, care goneau pe Israelul cel de demult, care a trecut pedestru prin ea cu minunată vedere.

Aşa dând război înainte pentru a sa cetate, Născătoarea de Dumnezeu şi apărătoarea a făcut biruinţă fără de sânge cu această vitejie, degrab înecând pe aceia, care aduseseră acel război asupra moştenirii ei şi ridicaseră armă asupra lor; şi dând acele arme de război pe repejunile mării; iar pe aceia care îşi puseseră nădejdea mântuirii spre dânsa, păzindu-i ca pe o moştenire a sa fără de nici o primejdie de asuprelile ce le veniseră asupră.

Că atunci şi însuşi mai-marele lor Hagan văzând cu ochii pieirea ostaşilor săi acolo, care, unde într-un loc înalt stând cu călăraşii săi cei aleşi, s-au bătut cu mâinile peste obraz şi peste piept. Iar cei ce erau în cetate şi dădeau război împotriva neprietenilor, dacă au văzut pierderea vrăjmaşilor ce se făcuse în mare, îndată întărindu-se cu puterea lui Dumnezeu şi într-armându-se cu tăria Fecioarei de Dumnezeu Născătoarei, au deschis porţile cetăţii şi strigând şi chiuind au alergat asupra vrăjmaşilor. Deci, câtă bucurie şi tărie au avut ostaşii cetăţii, atâta frică de mare au avut şi barbarii.

Şi putea să vadă atunci cineva prea slăvita vitejie a Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, că şi pruncii cei mici şi femeile s-au pornit asupra barbarilor şi au intrat în mijlocul oştilor vrăjmaşilor săi şi atâta ucidere au făcut barbarilor, cât nu este cu putinţă nici cu cuvântul a socoti. Acolo cu adevărat s-a plinit ceea ce s-a zis: «Unul gonea o mie, iar doi zece mii». O putere şi tărie ca aceasta a dăruit prea curata Fecioară şi Stăpâna de Dumnezeu Născătoarea celor neputincioşi şi slabi. Iar dacă a apus soarele şi a venit noaptea, atunci uneltele cele de război, pe care le aduseseră barbarii pe roate pentru luarea cetăţii, toate le-au băgat în foc, poruncind ţăranilor să ardă acele măiestrii şi meşteşuguri ale lor, de vreme ce făcuse cu dânşii milă Născătoarea de Dumnezeu.

Iar patriarhul şi toţi cetăţenii, ridicând mâinile la cer, cu lacrimi mulţumire au adus şi au zis: Dreapta Ta, Doamne, s-a prea slăvit întru tărie, mâna Ta cea dreaptă, Doamne, a zdrobit pe vrăjmaşi şi întru mulţimea slavei Tale ai sfărâmat pe cei potrivnici. Şi aşa nebunul Hagan, care venise cu mulţime multă de ostaşi, s-a întors înapoi cu ruşine. Asemenea şi voievodul, care adusese acele oşti perseşti punându-şi mâna la gură şi acoperindu-şi faţa, căci dintru atâtea mii cu puţin număr rămăsese, şi el cu ruşine s-a întors la ţara sa.

Aşa slujitoarea dumnezeieştii rânduieli şi a bunătăţii lui Dumnezeu, prea curata şi cea cu totul fără prihană Născătoarea de Dumnezeu, ajutătoarea cea tare a creştinilor, şi-a arătat puterea sa pentru apărarea noastră; şi atât de mare şi slăvită izbăvire ne-a dăruit nouă, căreia, spre aducere aminte de acea facere de bine atât de mare, îi facem această adunare de acum rugăciune cu tot poporul şi praznic cu priveghere, aducându-i cântări cu bună mulţumire, ca praznic, Acatist l-a numit Biserica a toată lumea şi l-a aşezat să-l prăznuim Maicii lui Dumnezeu pe vremea aceasta, când şi biruinţa s-a făcut prin Maica lui Dumnezeu. Şi Acatist l-a numit, adică neşedere; pentru că aşa au făcut atunci clericii Bisericii şi tot poporul cetăţii care au stat în picioare rugându-se şi mulţumind lui Dumnezeu.

Şi după aceasta iarăşi cântăm **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Şi citim trei Icoase şi trei Condace.

Icosul al 4-lea

Auzit-au păstorii pe înger lăudând venirea trupească a lui Hristos, şi alergând ca şi către un păstor, văzutu-l-au pe acesta, ca pe un miel fără prihană, în pântecele Mariei păscându-se, pe care lăudând-o, au zis:
Bucură-te, Maica Mielului şi a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor celor cuvântătoare;
Bucură-te, muncirea vrăjmaşilor celor nevăzuţi;
Bucură-te, deschizătoarea uşilor Raiului;
Bucură-te, că cele cereşti împreună se bucură cu cele pământeşti;
Bucură-te, că cele pământeşti împreună dănţuiesc cu cele cereşti;
Bucură-te, gura apostolilor cea netăcută;
Bucură-te, îndrăznirea cea nebiruită a purtătorilor de chinuri;
Bucură-te, temeiul cel tare al credinţei;
Bucură-te, cunoştinţa darului cea luminoasă;
Bucură-te, pentru care s-a golit iadul;
Bucură-te, pentru care ne-am îmbrăcat cu slavă;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 5-lea

Steaua cea cu dumnezeiască mergere, văzând-o înţelepţii, mers-au pe urma luminii ei şi ţinându-o ca o făclie, cu dânsa căutau pe tarele împărat; şi ajungând pe cel neajuns, s-au bucurat, strigând Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzut-au pruncii haldeilor în mâinile Fecioarei pe Cela ce a zidit pe oameni cu mâinile şi cunoscându-L a fi Stăpân, măcar că a luat chip de rob, s-au nevoit cu daruri a-I sluji şi a striga celei binecuvântate:
Bucură-te, Maica stelei celei neapuse;
Bucură-te, raza zilei celei tainice;
Bucură-te, ceea ce ai stins cuptorul înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce luminezi pe tăinuitorii Treimii;
Bucură-te, ceea ce ai lepădat din dregătorie pe muncitorul cel fără de omenie;
Bucură-te, ceea ce ai arătat pe Domnul Hristos, Iubitorul de oameni;

Bucură-te, ceea ce ne-ai mântuit din slujba păgânească;
Bucură-te, ceea ce curăţeşti de lucrurile cele spurcate;
Bucură-te, ceea ce ai stins închinarea focului;
Bucură-te, ceea ce ne-ai schimbat văpaia chinurilor;
Bucură-te, îndreptătoarea înţelepciunii celor credincioşi;
Bucură-te, veselia tuturor neamurilor;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 6-lea
Mărturisitori, purtători de Dumnezeu fiind filozofii (magii), s-au întors în Babilon, săvârşind proorocia Ta şi mărturisindu-Te pe Tine, Hristoase, tuturor, lăsat-au pe Irod ca pe un mincinos, că nu ştia să cânte: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
Strălucind Tu în Egipt lumina adevărului, ai gonit întunericul minciunii. Că idolii lui, Mântuitorule, nerăbdând tăria Ta, au căzut; iar cei ce au scăpat de dânşii, strigau către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, îndreptarea oamenilor;
Bucură-te, căderea dracilor;
Bucură-te, ceea ce ai călcat rătăcirea înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce ai vădit înşelăciunea idolească;
Bucură-te, mare care ai înecat pe Faraon cel netrupesc;
Bucură-te, piatră care ai adăpat pe cei însetaţi de viaţă;
Bucură-te, stâlp de foc carele povăţuieşti pe cei ce sunt întru întuneric;
Bucură-te, acoperământul lumii cel mai lat decât norul;
Bucură-te, hrană şi năstrapă cu mană;
Bucură-te, slujitoarea desfătării celei sfinte;
Bucură-te, pământul făgăduinţei;
Bucură-te, din care curge miere şi lapte;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 7-lea
Vrând Simeon să se mute dintru acest veac de acum înşelător, Te-ai dat lui ca un prunc, dar Te-ai cunoscut lui şi Dumnezeu desăvârşit. Pentru aceea s-a mirat de înţelepciunea Ta cea nespusă, strigând: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi cântăm **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Şi citim **Celălalt cuvânt al Acatistului - minunea a doua asupra saracinilor**

După ce au trecut treizeci şi şase de ani de la bătălia cea dintâi ce s-a făcut asupra lui Hagan şi a sciţilor şi a perşilor pe vremea împărăţiei lui Constantin bărbosul, iarăşi a venit Roistolom cel mare al saracinilor cu mulţime de corăbii asupra aceleaşi cetăţi împărăteşti şi îndată a stat lângă ţărmul dinspre Evdom de la care în toate zilele se făcea război pe mare asupra cetăţii de primăvara până toamna şi se ducea de ierna la Cizic; şi iarăşi venea primăvara la Constantinopol şi iarăşi făcea război pe mare şi şapte ani tare s-a bătut şi multe corăbii de ale sale a pierdut şi mulţi ostaşi într-armaţi şi toată gătirea cea de oaste, care adusese cu sine. Şi s-a întors înapoi la ţara sa şi aicea cu mare lipsă şi fiind ei în părţile Salei şi bătând vânt iute şi mare împotriva lor, după dreapta mânie a lui Dumnezeu a pierit şi cu ajutorul Maicii lui Dumnezeu toţi s-au înecat în mare. Asemenea şi în alte vremi de multe ori pornindu-se acei ticăloşi asupra acelei cetăţi de Dumnezeu păzite, plinindu-se şi pornirile sale cele nebuneşti, deşerţi şi plini de ruşine s-au întors.

Apoi **Psalmul 50**

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Şi Canoanele al hramului cu Irmosul, pe 6 şi al PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, pe 6.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

facere a lui Iosif

Iar de este hramul Născătoarei de Dumnezeu, cântăm Canonul praznicului Născătoarei de Dumnezeu, cu Irmosul pe 12: Irmosul de două ori şi Troparele pe 10.

Cântarea 1-a

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi împărătesei Maicii şi mă voi arăta luminat, prăznuind, şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine, cartea lui Hristos cea însufleţită, pecetluită cu Duhul, văzându-te marele Arhanghel, Curată, a strigat către tine: Bucură-te, ceea ce eşti locaş bucuriei, pentru care se strică blestemul strămoaşei.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Fecioară, mireasă dumnezeiască, îndreptarea lui Adam şi omorârea iadului. Bucură-te, palatul Împăratului tuturor cea cu totul fără prihană; Bucură-te, scaunul cel de foc al Celui ce este Atotţiitor!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Bucură-te, floarea cea neveştejită, care una ai crescut mărul cel cu miros bun! Bucură-te, ceea ce ai născut mirosul cel bun al Împăratului tuturor! Bucură-te, mântuirea lumii, ceea ce nu ştii de nuntă!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Bucură-te, comoara curăţiei, prin care ne-am sculat din căderea noastră! Bucură-te, Stăpână, ceea ce eşti crin cu dulce miros, care umpli de bună mireasmă pe cei credincioşi; tămâia cea cu miros bun şi mirul cel de mult preţ!

Catavasia: Deschide-voi gura mea...

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i şi întru dumnezeiasca slava ta, cununilor măririi învredniceşte-i.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai răsărit spicul cel dumnezeiesc cu adevărat, ca o holdă nearată, bucură-te, masa cea însufleţită în care a încăput pâinea vieţii! Bucură-te, Stăpână, care eşti izvorul apei vieţii cel nedeşertat!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, pruncă, ceea ce ai născut pe pruncul cel fără prihană credincioşilor; bucură-te, mieluşea, care ai născut pe Mieluşelul lui Dumnezeu, carele a ridicat păcatele a toată lumea! Bucură-te, curăţitoare caldă!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, luceafărul dimineţii cel prea luminat, care eşti singură locaşul luminii, ceea ce ai purtat pe soarele Hristos; bucură-te, ceea ce ai stricat întunericul şi ai gonit de pretutindeni pe dracii cei întunecaţi!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Bucură-te, ceea ce eşti singura uşă prin care a trecut singur Cuvântul, Stăpână care ai sfărâmat cu naşterea ta încuietorile şi uşile iadului! Bucură-te, dumnezeiasca intrare a celor ce se mântuiesc, ceea ce eşti cu totul lăudată!

Catavasia: Pe ai tăi cântăreţi...

Apoi Ectenia cea mică, şi după Ecfonis, cântăm **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Şi citim trei Icoase şi trei Condace.

Icosul al 7-lea

Arătat-a făptură nouă, arătându-se Făcătorul nouă, celor ce suntem făcuţi de Dânsul, răsărind din pântecele cel fără de sământă şi păzindu-l întreg, precum a fost; ca noi văzând minunea, să o lăudăm pe dânsa, strigând:
Bucură-te, floarea nestricăciunii;
Bucură-te, cununa înfrânării;
Bucură-te, ceea ce ai strălucit chipul învierii;
Bucură-te, ceea ce ai arătat viaţa îngerească;
Bucură-te, pomul cel cu luminoasă roadă, din carele se hrănesc credincioşii;
Bucură-te, copacul cel înfrunzit cu bună umbră, cu carele se acoperă mulţi;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe îndreptătorul celor rătăciţi;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Mântuitorul celor robiţi;
Bucură-te, îmblânzirea judecătorului celui drept;
Bucură-te, iertarea a multor greşiţi;
Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală;
Bucură-te, dragostea care biruieşte toată dorirea;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 8-lea
Văzând naştere străină, să ne înstrăinăm din lume, mutându-ne mintea la cer; că pentru aceasta Dumnezeu Cel PreaÎnalt pe pământ s-a arătat om smerit, vrând să tragă la înălţime pe cei ce strigă Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea
Cu totul a fost întru cei de jos şi de cei de sus nicicum nu s-a depărtat Cuvântul cel necuprins; că pogorârea lui Dumnezeu n-a fost, cu mutare din loc, ci naştere din Fecioară primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:
Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu Celui neîncăput;
Bucură-te, uşa tainei celei cinstite;
Bucură-te, auzirea cea cu nepricepere a celor necredincioşi;
Bucură-te, lauda cea fără îndoire a celor credincioşi;
Bucură-te, căruţa (purtătoarea) cea prea sfântă a Celui ce este pe Heruvimi;

Bucură-te, sălaşul cel prea slăvit al Celui de pe Serafimi;
Bucură-te, ceea ce ai adunat lucruri potrivnice întru una;
Bucură-te, ceea ce ai unit fecioria şi naşterea;
Bucură-te, prin care s-a dezlegat călcarea poruncii;
Bucură-te, prin care s-a deschis Raiul;
Bucură-te, cheia împărăţiei lui Hristos;
Bucură-te, nădejdea bunătăţilor celor veşnice;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 9-lea

Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al întrupării Tale; că pe Cel neapropiat, ca Dumnezeu L-au văzut om apropiat tuturor; petrecând împreună cu noi şi auzind de la toţi aşa: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei mult vorbitori, îi vedem Născătoare de Dumnezeu, a fi despre tine ca nişte peşti fără de glas; că nu se pricep să spună în ce chip şi Fecioară ai rămas şi ai putut naşte. Iar noi de o taină ca aceasta minunându-ne, cu credinţă strigăm:
Bucură-te, sălaşul înţelepciunii lui Dumnezeu;
Bucură-te, comoara rânduielii Lui;
Bucură-te, ceea ce arăţi pe filozofi neînţelepţi;
Bucură-te, ceea ce ai vădit pe cei meşteri la cuvânt a fi necuvântători;
Bucură-te, că au nebunit întrebătorii cei cumpliţi;
Bucură-te, că s-au veştejit făcătorii de basme;
Bucură-te, ceea ce ai rupt vorbele cele încurcate ale atenienilor;
Bucură-te, ceea ce ai umplut mrejele pescarilor;
Bucură-te, ceea ce ne-ai tras dintru adâncul necunoştinţei;
Bucură-te, ceea ce pe mulţi i-ai luminat la minte;
Bucură-te, corabia celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, limanul celor ce umblă cu corăbiile acestei vieţi;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiască lumea Împodobitorul tuturor la dânsa însuşi de sine fiind făgăduit a venit şi păstor fiind, ca un Dumnezeu, pentru noi s-a arătat om ca noi. Căci cu asemănare chemând pe cel asemenea, ca un Dumnezeu aude: ***Aliluia!***

Şi iarăşi cântăm **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea

ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Apoi **Sedelna**, glasul 1:

Podobia: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Voievodul cel mare al îngerilor celor fără de trupuri venind în cetatea Nazaret şi stând înaintea ta, ţi-a vestit curată pe Împăratul şi Domnul veacurilor, zicând către tine: Bucură-te, binecuvântată Marie, adâncimea cea neajunsă şi netălmăcită, chemarea oamenilor.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor, *tot aceasta*

Şi iarăşi citire. **Minunea a treia asupra agarenilor**

Însă pentru că iarăşi puterea lor pretutindenea se înălţase întru mărime de la răsărit şi de la apus crescând şi întru mulţime ieşind, întâi a venit asupra împărăţiei perşilor şi de acolo în Egipt şi în Libia, făgăduindu-se creştinilor că nu-i vor sili pe dânşii să se lepede de credinţa cea dreptcredincioasă şi fără prihană, care este în Hristos Dumnezeul nostru, care făgăduinţă nu au păzit-o, ci, încă pe mulţi i-au făcut mucenici, pentru că nu vreau să calce cinstita cruce, că silea pe creştini să facă aceasta. Şi iarăşi zic, că au cuprins tot pământul prădându-l şi înconjurând India, Etiopia, Ispania, poporul mamvruşilor şi Libia, mai pe urmă de toate au tâlhărit şi asupra acelei cetăţi împărăteşti, vrând să o ia. Când împăratul Leon Isaurul luase de curând împărăţia, care se făgăduise că le va da lor dajdie. Iar ei îi sileau pe dânşii ca să pună şi străjile sale la cetate, că se nădăjduia spre mulţimea oştilor şi a acelora câţi erau de ai lor şi câţi fuseseră aduşi cu plată, de făcuse mulţime multă de oşti şi a celor din corăbii; că a fost numărul corăbiilor o mie şi opt sute, precum scriu istoricii cei mai nevoitori.

Şi şi-au pus oştile sale înaintea cetăţii, acei rătăciţi luptători împotriva lui Dumnezeu. Dar încă nici o apropiere de zidurile cetăţii n-au făcut; că se zăboveau cu facerea de case, socotind că vor locui în ele ca acasă, aşa puseseră ei în mintea şi în gândul lor; dar Domnul a făcut deşarte sfaturile lor, că iubitorul de Hristos popor,

care era în cetate, făcea slujbe neîncetat, precum aveau ei obicei a face pentru pacea şi bun aşezământul creştinilor.

Şi atunci luând ei prea cinstit lemnul Crucii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi sfintele icoane ale prea curatei Maicii lui Dumnezeu, au umblat împrejur pe zidurile cetăţii; şi ridicându-şi mâinile la Dumnezeu, au zis: «Scoală-Te, Doamne, ajută nouă şi nu lepăda pe poporul Tău, până în sfârşit, că iată, vrăjmaşii Tăi s-au întărit şi cei ce Te urăsc pe Tine au ridicat capul; nu da moştenirea Ta spre ocară, ca să stăpânească păgânii peste noi, ca să nu zică vreodată: Unde este Dumnezeul lor ? Ci ca să cunoască, că numele îţi este Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

Iar un călăraş oarecare saracin Sofie, din cei potrivnici, cuvinte de hulă zicând asupra cetăţii, chemând-o cetatea lui Constantin şi Biserica cu nume prost numind-o căzând de pe cal într-o groapă, a murit.

Încă şi un hoge de ai lor suindu-se într-un copac înalt, ca să vestească rugăciunea lor, asemenea şi acela căzând jos cu ticăloşie şi-a lepădat din sine sufletul său cel fără de Dumnezeu.

După aceea s-au sfătuit să ridice război şi asupra bulgarilor, că doi voievozi erau şi unul a rămas să strice împărătească cetate, iar altul s-a dus asupra bulgarilor să se bată cu dânşii cu care lovindu-se, a rămas biruit de dânşii şi a căzut din oastea lui mai mult decât douăzeci de mii; iar cei ce au rămas s-au întors cu ruşine la ai săi. Însă după întoarcerea de la bulgari se silea să treacă cu corăbiile cele adusese spre partea dinspre Vlaherne; dar s-au oprit de un lanţ de fier ce era întins de la Constantinopol până la Galata, neputând să facă ceea ce se sfătuise. Şi aşa au mers cu corăbiile la locul ce se cheamă Sosten şi la alte limanuri mai mici şi acolo foarte mulţi dintr-înşii au crăpat de iuţimea frigului şi multe corăbii de vânturi groaznice s-au sfărâmat şi altă mulţime de corăbii mari, grecii le-au ars.

Iar oraşul a fost într-o mare strâmtorare pentru lipsa de cele de trebuinţă oamenilor. Şi potrivnicii toate cele ce li se întâmplase lor fără nicio fereală mâncau şi întru amară nevoie au căzut de foame cât şi trupuri omeneşti şi de dobitoace moarte au mâncat şi pentru o nevoie mare ca aceea, mulţi din cei vestiţi dintr-înşii şi viteji fugind în cetate, s-au închinat.

Şi în ce chip pe egiptenii care goneau pe Israel de demult i-a cufundat întru adânc ca o piatră şi a adus peste dânşii apa mării, aşa şi asupra saracinilor a adus Domnul, fugind ei de la Constantinopol. Că întărindu-se marea cu vânt întunecat şi valuri

groaznice şi arzătoare, a pierdut acele mii de corăbii. Pentru că pe Marea Egee mergând corăbii multe, a căzut fără de veste piatră din cer; că precum fierul când se apropie de foc i se încălzeşte răceala, aşa şi piatra aceea căzând în apa mării a făcut-o de s-a înfierbântat şi pentru fierberea aceea s-a topit smoala corăbiilor celor potrivnici şi toţi s-au cufundat întru adânc, numai trei corăbii rămânând pentru înştiinţare. Şi putea să vadă cineva grămezile morţilor care zăceau lepădaţi afară pe la toate ostroavele, ţărmurile, limanurile şi sânurile mării.

Deci nişte isprăvi ca acestea să se spună şi altor popoare, precum zice psalmistul şi toată gura creştinească să cânte cuvânt sfinţit: «Tu, Doamne, ai sfărâmat capetele balaurilor în apă şi spre aceasta să se adauge cu mare glas şi cântarea israelitenilor cea de la ieşire: Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a prea slăvit. Până la acest cuvânt viind şi privind la înălţimea minunilor celor prea slăvite ale lui Dumnezeu şi Stăpânului şi ale singurei prea curatei de Dumnezeu Născătoarei, rămân fără glas de spaimă şi nu pot a afla cuvinte asemenea lucrurilor ce s-au făcut.

Că ce limbă împodobită vorbitoare va putea lăuda după vrednicie pe Fecioara de Dumnezeu Născătoare ? Sau în ce chip va slăvi cum se cuvine prea slăvit darul ei sau va putea preaslăvi izvorul milostivirii ei, sau va aduce ei mulţumită ? Că se cade nouă cu faptele să aducem mulţumită Maicii lui Dumnezeu; că de acestea se veseleşte şi ea singură şi Fiul ei, mai mult decât de fluiere şi de organe şi de cântările cele muziceşti, care sunt precum zicem, dragostea cea nefăţarnică, care este capul Legii şi al profeţilor, iubirea de fraţi cea neschimbată, milostenia cea fără de întoarcere, fecioria cea dumnezeiască, căsătoria cea după lege, curăţia cea fără de prihană, dreptatea cea stătătoare, vitejia cea după lege asupra poftelor, gândul cel tocmit după voia lui Dumnezeu, milostivirea cea fără strâmbătate, înfrânarea fără trufie, smerenia cea cu bună umilinţă, încă şi viaţa cea fără prihană, năravul cel drept, obiceiul cel smerit, mintea cea cu bună pricepere, gura ce grăieşte cele bune, limba care laudă pe Dumnezeu, ochiul cel ce nu se uită la destin, mâinile cele nejefuitoare, picioarele cele negrabnice spre rău, mânia nu cea dobitocească şi care trage gândurile prin repejunile nebuniei şi altele, cu care omul cel făcut după chipul lui Dumnezeu şi este împreunat cu Dumnezeu, se împodobeşte ca şi cu o podoabă de mult preţ şi frumoasă.

Cu acest fel de fapte bune se cade nouă să mulţumim Născătoarei de Dumnezeu, pentru că aşa au zis cei înţelepţi, că mulţumirea din fapte, iar nu din cuvinte se face.

Însă de vreme ce neputinţa firii noastre şi zăticnirea gândului, ne face pe noi leneşi spre osteneala faptelor bune şi încet ne atingem de dânsa, cum am zice, cu vârful

degetului, pentru aceasta spre dare de mulţumită cea datornică lipsă avem. Deci, măcar şi cuvinte de cântări să aducem şi înălţând glasurile noastre şi mintea ridicându-ne, aşa să zicem cu strigare: Tu dar, o, Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, ca ceea ce ai din fire iubire de oameni, n-ai părăsit apărând, neamul nostru cel creştinesc, ca o Maică iubitoare de fii împreună şi milostivă şi încă pururea ne dăruieşti nouă facerile de bine, mântuindu-ne, acoperindu-ne, păzindu-ne, din nevoi slobozindu-ne şi din primejdii izbăvindu-ne. Deci, noi pentru aceasta mulţumim ţie şi mărturisim darul, nu tăinuim facerile de bine, lăudăm cu mare glas minunile tale, ajutorul tău prea slăvim, purtarea de grijă pentru noi o slăvim, folosinţa ta o slăvim, pe tine, ajutătoare de bine, făcătoare te avem, milostivirea ta o vestim şi pomenind darurile tale cele mari ce ai făcut nouă până acum şi din câte primejdii ne-am izbăvit prin tine, aceste cântări de mulţumită ca o datorie aducem ţie, nu doară că suntem vrednici facerii tale de bine. Însă iubeşte-le şi le primeşte ca de la nişte prunci ce nu pot grăi. Că pentru aceste necazuri de acum, care ne scârbesc pe noi cerem ajutorul tău cel grabnic şi avem nevoie de ocrotirea ta; strică smintelile cele ce sunt între noi; risipeşte norul şi întunericul, care ne înconjoară pe noi, cu care ca într-un război de noapte suntem răniţi şi mai ales zicând: ca şi cum am fi fără de minte, ne mâncăm trupurile noastre, necunoscând rudeniile, nici gândind de cei de un neam cu noi. Şi unele ca acestea îndrăznim a face, noi care ne-am învrednicit a avea un Duh, pe Hristos unul, o credinţă, un botez, o Biserică şi aceleaşi taine.

Ci ca să nu tindem cuvântul mult, pentru aceasta ne rugăm milostivirii tale, Preasfântă Stăpână, ca să luăm poporul tău şi moştenirea ta îndurările tale. Şi fii rugătoare către Dumnezeul nostru, Cel ce S-a născut din tine, ca să ne ajute nouă să nu pierim de tot şi să ne scoată pe noi din ispitele cele ce nu se pot vindeca. Vezi, Stăpână, cu câte lacrimi ne udăm; deci, te milostiveşte şi nu ne lepăda pe noi până în sfârşit.

Pentru ce, Împărătească, întorci faţa ta de la noi şi uiţi neputinţa noastră şi întristarea? Risipeşte frica şi spaima care vine asupra noastră; alină mânia lui Dumnezeu care s-a pornit asupra noastră şi pierderea noastră o potoleşte şi (dezbinările) împerecherile care sunt între noi şi zarvele le împacă şi dă linişte şi pace robilor tăi. Că spre multe facerile tale de bine şi acestea adăugând, vestim totdeauna minunile tale. Şi până aici înotând, slobozind vetrele cuvântului, să stăm în limanul cel tare al tăcerii. Şi când ne adunăm, iarăşi să facem pomenire de acestea, ca să nu ne arătăm necunoscători de facerea de bine a Stăpânei; nici să facem bunătăţi prin fapte numai şi leneşi fiind prin cuvinte să aducem mulţumită, că dobânda iarăşi la noi se va întoarce. Că de vom fi mulţumitori pentru cele ce a făcut spre noi, mare nădejde vom găti nouă spre cele ce vor să fie şi vom dobândi bunătăţile cele ce nu

se pot spune, prin darul şi prin iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine slava şi puterea, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cela ce şade întru mărire pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit Iisus, Dumnezeul Cel PreaÎnalt, prin palmă curată, şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă Hristoase, puterii Tale!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Întru glasuri de cântări, cu credinţă strigăm către tine: Ceea ce eşti cu totul lăudată, bucură-te, munte gras şi închegat cu Duhul! Bucură-te, sfeşnic şi năstrapă, ceea ce porţi mana, care îndulceşte simţirile tuturor credincioşilor!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, prea curată Stăpână, care eşti curăţirea lumii; bucură-te, scară, care a înălţat cu darul pe toţi de pe pământ; bucură-te, pod, carele cu adevărat treci din moarte la viață pe toţi cei ce te laudă pe tine!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Preacurată ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile, care fără de osteneală ai purtat în pântecele tău temelia pământului; bucură-te, roşală, care ai vopsit din sângele tău veşmântul cel dumnezeiesc al Împăratului puterilor!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Bucură-te, Stăpână, care ai născut pe Dătătorul de lege cel adevărat, carele curăţeşte în dar fărădelegile tuturor; adâncimea cea necuprinsă cu mintea, înălţimea cea nespusă, ceea ce nu ştii de nuntă, pentru care noi toţi ne-am îndumnezeit!

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Pe tine, ceea ce ai împletit lumii cununa cea neîmpletită de mână, te lăudăm: Bucură-te, strigând către tine Fecioară, păzitoarea tuturor, îngrădirea, întărirea şi scăparea cea sfinţită.

Catavasia: Cela ce șade în slavă...

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimânta-tu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel ce este peste toate şi ai născut Fiu pe Cel fără de ani, cel ce dăruieşte mântuire tuturor celor ce te laudă pe tine.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, prea nevinovată, care ai născut calea vieţii şi ai mântuit lumea din potopul păcatului; bucură-te, mireasă dumnezeiască, ceea ce eşti auzire şi grai înfricoşat; bucură-te, petrecerea Stăpânului făpturii!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Preacurată, ceea ce eşti tăria şi întărirea oamenilor, foc de sfinţire măririi, omorârea iadului, cămară cu totul luminoasă. Bucură-te, bucuria îngerilor! Bucură-te, ajutătoarea celor ce se roagă ţie cu credinţă!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Stăpână, căruţa cuvântului cea în chipul focului, Raiule însufleţite, carele ai în mijloc pomul vieţii pe Domnul, a cărui dulceaţă înviază pe cei ce se împărtăşesc Lui cu credinţă şi au fost supuşi stricăciunii.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Întăriţi fiind cu puterea ta, cu credinţă strigăm ţie: Bucură-te, cetatea Împăratului tuturor, de care s-a grăit luminat cele prea slăvite şi vrednice a se auzi, muntele cel netăiat! Bucură-te, adâncul cel nemăsurat!

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Ceea ce eşti sălaş desfătat cuvântului, bucură-te, prea curată, vasul carele ai scos mărgăritarul cel dumnezeiesc! Bucură-te, împăcarea cea către Dumnezeu, cu totul minunată, a tuturor celor ce pururea te fericesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu!

Catavasia: Spăimânta-tu-s-au toate...

[Aicea rămâne Canonul hramului]

Cântarea a 6-a

Irmos: Înţelepţii (cugetătorii) lui Dumnezeu care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să plesnim cu mâinile, slăbind pe Dumnezeu, cel ce s-a născut dintr-însa.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti cămară nespurcată (neîntinată) a Cuvântului şi pricină îndumnezeirii tuturor. Bucură-te, Preacurată, chemarea proorocilor; bucură-te, podoaba apostolilor!

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Din tine a picat roua care a stins văpaia mulţimii dumnezeilor; pentru aceea strigăm ţie: Bucură-te, lâna cea plină de rouă pe care, Fecioară, Ghedeon mai înainte o a văzut!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Iată, Fecioară, bucură-te, strigăm ţie; fii nouă adăpostire şi linişte celor ce ne învăluim întru adâncul scârbelor şi al tuturor smintelilor potrivnicului!

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Ceea ce eşti pricina bucuriei, umple de dar gândul nostru, ca să strigăm ţie: Bucură-te, rugul cel nears şi norul cel cu totul luminos, carele neîncetat umbreşti pe cei credincioşi!

Apoi începem **Patrucântarea**

facere a lui Iosif

Cântarea a 6-a, glasul al 6-lea

Irmos: Marea vieţii văzând-o...

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă pentru noi.***

Pătimind mucenicii şi ca nişte pietre alese tăvălindu-se pe pământ, toată zidirea vrăjmaşului de tot o au surpat şi s-au făcut biserici lui Dumnezeu Celui viu.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă pentru noi.***

Rugămu-vă pe voi, mucenicilor, care aţi săvârşit călătoria cea bună, întăriţi-ne să alergăm bine călătoria postului, strălucind cu săvârşirea bunătăţilor.

[A morţilor

Pe robii Tăi, Stăpâne, care s-au mutat de pe pământ la Tine, Cel prea bun, fă-i părtaşi împărăţiei Tale, cu sfintele mijlociri ale dumnezeieştilor mucenici, mult îndurate!

A Născătoarei

Ceea ce eşti una întru-tot lăudată, roagă pe Cuvântul cel prea sfânt, să dea iertare de păcate şi partea dumnezeieştilor daruri celor ce te lăudăm cu credinţă, Maică Fecioară!]

Altă Patrucântare

[**Irmos**, glasul al 2-lea : Din chit, pe proorocul...

Săvârşind pomenirea mucenicilor. Să trimitem cântări Domnului, astăzi dumnezeieşte veselindu-ne.

De săbii şi de foc netemându-vă şi îndrăznind întru credinţă, mucenicilor, cu dânsa aţi spăimântat pe tirani.]

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a Treimii

Treime după feţe, Te laud; Unimii celei după fiinţă, mă închin: Ţie, Părinte, Fiule şi Duhule Sfinte.

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Lauda îngerilor şi a oamenilor eşti Fecioară, că ai născut pe Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.

Luând viață în locul morţii, săltaţi locuind în locaşurile cele cereşti, prea lăudaţilor mucenici ai lui Hristos Dumnezeu.

Stih: Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui şi seminţia lor va moşteni pământul.

Cela ce stăpâneşti moartea şi viaţa, odihneşte cu sfinţii Tăi, Hristoase, pe cei ce s-au mutat din viață cu credinţă.

Irmosul: Din chit pe proorocul l-ai izbăvit şi pe mine dintru adâncul păcatelor mă scoate, Doamne, şi mă mântuieşte.

Apoi Ectenia cea mică, și după Ecfonis, cântăm iarăşi **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, mireasă pururea Fecioară!***

Și citim Icoasele şi Condacele ce au mai rămas.

Icosul al 10-lea

Zid eşti fecioarelor, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, şi tuturor celor ce aleargă la tine. Că Făcătorul cerului şi al pământului te-a gătit pe tine, curată, sălăşluindu-se în pântecele tău, şi învăţând pe toţi să strige ţie:
Bucură-te, turnul fecioriei;
Bucură-te, uşa mântuirii;
Bucură-te, începătoarea prefacerii celei înţelegătoare;
Bucură-te, dătătoarea darului celui dumnezeiesc;
Bucură-te, că tu ai înnoit pe cei zămisliţi cu ruşinea;
Bucură-te, că tu ai învăţat pe cei urâţi (lipsiţi) de minte;
Bucură-te, ceea ce ai stricat pe stricătorul gândurilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăţiei;
Bucură-te, cămara nunţii celei fără de sământă;
Bucură-te, ceea ce ai împreunat Domnului pe cei credincioşi;
Bucură-te, ceea ce din fecioare una ai fost bună hrănitoare de prunc;
Bucură-te, cămara cea împodobită a sufletelor sfinţilor;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 11-lea

Împărate sfinte, de Ţi-am aduce cântări şi psalmi la număr tocmai ca nisipul, nimica nu plinim cum se cade; că se biruieşte toată cântarea, care va să se tindă către mulţimea milelor Tale cele multe, care ai dat celor ce-Ţi strigă: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de lumină, arătată celor ce sunt întru întuneric, vedem pe Prea-Sfânta Fecioară; că aprinzând în sine focul cel netrupesc, îndreptează spre cunoştinţa cea dumnezeiască pe toţi, care luminează mintea cu raza şi cu chemarea se cinsteşte cu acestea:
Bucură-te, raza soarelui celui înţelegător;
Bucură-te, raza Luminii cei neapuse;
Bucură-te, fulger carele luminezi sufletele;
Bucură-te, ceea ce îngrozeşti pe vrăjmaşi ca tunetul;
Bucură-te, că din tine a răsărit strălucirea cea cu multă lumină;
Bucură-te, că ai izvorât izvorul cel ce curge cu ape multe;
Bucură-te, ceea ce ai zugrăvit chipul spălării;
Bucură-te, ceea ce curăţeşti spurcăciunea păcatului;
Bucură-te, baie care speli conştiinţa:
Bucură-te, pahar carele dregi bucuria;
Bucură-te, mireasma mirosului celui bun al lui Hristos;
Bucură-te, viaţa veseliei celei de taină;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 12-lea

Vrând să dea har datoriilor celor de demult, Dezlegătorul tuturor datoriilor omeneşti, venit-a singur la cei ce se depărtaseră de harul Lui şi rupând zapisul, aude de la toţi aşa: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cântând naşterea ta, te lăudăm toţi ca pe o Biserică însufleţită, Născătoare de Dumnezeu. Că locuind în pântecele tău Domnul, care ţine toate cu mâna, a sfinţit, a slăvit şi a învăţat pe toţi să strige către tine:
Bucură-te, locaşul lui Dumnezeu şi al Cuvântului;
Bucură-te, Sfântă care eşti mai mare decât sfinţii;
Bucură-te, (chivot) ladă poleită (aurit) cu Duhul;
Bucură-te, comoara vieţii cea nedeşertată;
Bucură-te, coroana cea scumpă a împăraţilor celor credincioşi;
Bucură-te, lauda cea de cinste a preoţilor celor cuvioşi;
Bucură-te, stâlpul Bisericii cel neclintit;
Bucură-te, zidul împărăţiei cel nemişcat (nebiruit);

Bucură-te, prin care se ridică biruinţele;
Bucură-te, prin care cad (surpă) vrăjmaşii;
Bucură-te, tămăduirea trupului meu;
Bucură-te, mântuirea sufletului meu;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Maică prea lăudată, care ai născut pe Cuvântul cel ce este mai sfânt decât toţi sfinţii, primind acest dar de acum, izbăveşte din toată ispita (necazul) şi scoate din munca (chinul) ceea ce va să fie pe toţi, cei ce-ţi cântă ţie: ***Aliluia!***

Şi iarăşi citim **Icosul 1**
Îngerul cel mai întâi stătător din cer a fost trimis, să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! Şi împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te Doamne întrupat, s-a spăimântat şi a stătut strigând către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, prin care răsare bucuria;
Bucură-te, prin care piere blestemul;
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, ştergerea (izbăvirea) lacrimilor Evei;
Bucură-te, înălţime întru care cu nevoie se suie gândurile omeneşti;
Bucură-te, adâncime care nu te poţi lesne vedea nici cu ochii îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun împăratului;
Bucură-te, că porţi pe Cel ce poartă toate;
Bucură-te, steaua care arăţi Soarele;
Bucură-te, pântecele dumnezeieştii întrupări;
Bucură-te, prin care se înnoieşte făptura;
Bucură-te, prin care prunc se face Făcătorul;
Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Şi **Condacul:** Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!***

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii înţelepţii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci groaza focului bărbăteşte călcându-o s-au bucurat, cântând: Prealăudate Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine te lăudăm strigând: Bucură-te, căruţa soarelui celui înţelegător şi viţa cea adevărată, care ai crescut strugurul cel copt, din carele curge vinul, cel ce veseleşte sufletele celor ce te slăvesc pe tine cu credinţă.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai născut pe Vindecătorul tuturor oamenilor, bucură-te, mireasă dumnezeiască, toiagul cel de taină, carele ai înflorit floarea cea neveştejită! Bucură-te, Stăpână prin care ne umplem de bucurie şi moştenim viaţa.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nu poate, Stăpână, limba cea cu podoabă vorbitoare să te laude pe tine; că te-ai înălţat mai presus de serafimi, născând pe Împăratul Hristos; pe carele roagă-L, să ne mântuim din toată nevoia, cei ce ne închinăm ţie cu credinţă.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Marginile lumii te laudă şi te fericesc şi cu dragoste strigă către tine: Bucură-te, carte întru care s-a scris Cuvântul cu degetul Tatălui, ceea ce eşti curată; pe carele roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, să scrie în cartea vieţii pe robii tăi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Plecăm genunchii inimii noastre, noi robii tăi, şi ne rugăm ţie; pleacă urechea ta, ceea ce eşti curată, şi ne mântuieşte pe noi, cei ce suntem cufundaţi pururea în scârbe; şi apără de toată robia vrăjmaşului cetatea ta, Născătoare de Dumnezeu.

Altă Patrucântare

*[**Irmos**, glasul al 6-lea: Dătător de rouă...*

Prea luminata adunare a dumnezeieştilor Tăi mucenici, Multmilostive, întru lumina Ta cea neapusă acum vieţuiesc; cu rugăciunile lor dăruieşte tuturor luminarea şi iertarea păcatelor, Hristoase.

Cât este de frumoasă vremea postului, care ne-ai dat nouă, Doamne! Întru care milostiveşte-Te spre sufletele noastre ca un bun; pentru rugăciunile sfinţilor mucenici, care au iubit patimile Tale cele frumoase şi cinstite.

A morţilor

Pe robii Tăi, care au trecut viforul vieţii cel cu multă durere, îndreptează-i la limanul vieţii, Stăpâne, ca să strige cu toţi aleşii Tăi: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei

Ceea ce ai născut pe Dătătorul legii, roagă-L, pururea Fecioară, să ridice acum toate fărădelegile celor ce binevoiesc a săvârşi nevoinţa dumnezeiescului post.

Altă Patrucântare

***Irmos**, glasul al 5-lea: Bine eşti cuvântat Dumnezeul...*

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cel ce ai arătat viteji pe mucenicii cei ce au pătimit pentru Tine, carele eşti lăudat şi prea slăvit.

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cela ce ai dat nouă rugători către Tine pe purtătorii de chinuri, carele eşti lăudat şi prea slăvit.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a Treimii

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cel ce eşti cunoscut unul după fire şi în trei feţe, cel prea lăudat şi prea slăvit.

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cela ce Te-ai născut fără sămânţă şi pe ceea ce Te-a născut o ai arătat curată, cel prea lăudat şi prea slăvit.

***Stih:** Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale într-înşii.*

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cela ce ai astupat gurile fiarelor şi ai stins focul, spre lauda sfinţilor Tăi, cel prea lăudat şi prea slăvit.

Stih: *Fericiţi sunt pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne.*

Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cela ce ai mutat de la moarte la viaţa cea fără sfârşit pe cei ce Ţi-au slujit Ţie cu credinţă în viaţă.

Irmosul: *Bine eşti cuvântat Dumnezeule, cela ce vezi adâncurile şi şezi pe scaunul slavei, cel prea lăudat şi prea slăvit.]*

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit; atunci fiind închipuită, iar acum lucrată, pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

În pântece ai primit pe Cuvântul şi ai purtat pe Cela ce poartă toate şi ai hrănit cu lapte, ceea ce eşti curată, pe Cela ce hrăneşte toată lumea cu buna voire; căruia cântăm: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Moise a cunoscut în rug taina cea mare a naşterii tale, Preasfântă curată Fecioară, iar tinerii mai înainte au închipuit aceasta mai luminat, în mijlocul focului stând şi fiind nearşi; pentru aceea te lăudăm pe tine întru toţi vecii.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cei ce mai-nainte, pentru înşelăciune, eram dezbrăcaţi, acum ne-am îmbrăcat în haina nestricăciunii, prin naşterea ta; şi cei ce şedeam întru întunericul păcatelor, am văzut lumină, Fecioară, ceea ce eşti locaş luminii; pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cei morţi prin tine viază, că ai născut viaţa cea într-un ipostas; cei ce mai înainte erau muţi, acum grăiesc bine, stricaţii (leproşii) se curăţesc, bolile se gonesc şi mulţimea duhurilor celor din văzduh se biruieşte, Fecioară, ceea ce eşti mântuirea oamenilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Ceea ce ai născut mântuirea lumii, prin care ne-am ridicat de pe pământ la înălţime, bucură-te cea cu totul binecuvântată, care eşti acoperământ şi putere, zid şi tărie celor ce cântă, Curată: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Altă Patrucântare

Irmos: *Din văpaie, cuvioşilor...*

Minţile cele cereşti prea s-au minunat de isprăvile sfinţilor mucenici; pentru rugăciunile lor, minunează întru noi, Stăpâne îndurate, din destul, milele Tale.

Cei ce aţi călcat focul cu roua cea dumnezeiască, vitejii Domnului cei vrednici de minune, izbăviţi-ne pe noi de focul cel muncitor, cu rugăciunile noastre cele fierbinţi către Stăpânul.

Prea bunule Cuvinte, pe cei ce s-au mutat de la noi cu dreaptă credinţă învredniceşte-i vieţii cereşti şi luminii celei sfinte; prin rugăciunile mucenicilor celor bine biruitori.

A Născătoarei

Cu rugăciunile celeia ce Te-a născut pe Tine, Îndurate, ale sfinţilor mucenici şi ale apostolilor Tăi, luminează sufletele noastre; ca să Te slăvim pe Tine cu bucuria sufletului, întru toţi vecii.

Altă Patrucântare

Irmos: *Pe Făcătorul făpturii...*

Sfinte cete ale mucenicilor, aduceţi-vă aminte de cei ce vă laudă pe voi cu dragoste şi prea înalţă pe Hristos în veci.

Cu sabie tăindu-se mucenicii, se bucurau lăudând pe Hristos şi prea înălţându-L întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu minunată cuviinţă se împarte Treimea şi rămâne neîmpărţită ca un Dumnezeu. Pe aceasta o prea înălţăm întru toţi vecii.

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Fecioara a născut prunc; căci Dumnezeu s-a făcut om dintr-însa. Tot trupul să-L laude întru toţi vecii!

Stih: *Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.*

Stâlpi ai vitejiei s-au arătat mucenicii, veselindu-se pentru căderea diavolului, lăudând pe Hristos şi prea înălţându-L în veci.

Stih: *Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui.*

Învredniceşte, Doamne, în sânul lui Avraam pe robii Tăi, care cu credinţă şi cu nădejde s-au mutat la Tine.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Făcătorul a toată făptura, de care se spăimântează îngerii, cântaţi-L popoare şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.]

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc să sălteze cu Duhul, fiind luminat, şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfinţita prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu curată, pururea Fecioară.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să strigăm ţie credincioşii, bucură-te prin tine făcându-ne părtaşi bucuriei celei dea pururea; mântuieşte-ne pe noi de ispitele robiei păgâneşti şi de toată altă bătaie, Fecioară, care vine oamenilor celor ce greşesc, pentru mulţimea păcatelor.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Arătatu-te-ai luminarea şi întărirea noastră, pentru aceasta strigăm către tine: Bucură-te, steaua cea neapusă, care ai adus în lume pe Soarele cel mare; bucură-te, Curată, ceea ce ai deschis Raiul cel încuiat; bucură-te, vasul, carele ai primit mirul cel nedeşertat, ce s-a vărsat deasupra ta.

Stih: ***PreaSfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să stăm cu cuvioasă temere (evlavie) în casa Dumnezeului nostru şi să strigăm: Bucură-te, Stăpâna lumii; bucură-te, Marie, Doamna noastră a tuturor; bucură-te, ceea ce una eşti între femei fără prihană şi bună; bucură-te, stâlpul cel de foc carele conduci firea omenească la viaţa cea de sus.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Porumbiţă, ceea ce ai născut pe Cel milostiv, bucură-te, pururea Fecioară! Bucură-te, lauda tuturor cuvioşilor; bucură-te, cununia mucenicilor; bucură-te, frumuseţea cea dumnezeiască a tuturor drepţilor şi mântuirea noastră a credincioşilor.

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Fie-Ţi milă, Doamne, de moştenirea Ta, trecând cu vederea acum toate păcatele noastre; având rugătoare spre aceasta către Tine, pe Ceea ce Te-a născut pe pământ fără de sămânţă, pe Tine, Hristoase, carele ai voit de Te-ai închipuit în firea omenească, pentru mare mila Ta.

Catavasia: Tot neamul pământesc…

Altă Patrucântare

[***Irmos:*** *Pe Dumnezeu a-L vedea...*

Ca lumina, ca soarele răsărind, mucenicii au luminat tot pământul cu razele bunei credinţe şi cu strălucirile minunilor; şi au pierdut întunericul mulţimii dumnezeilor. Cu ale cărora rugăciuni, Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Oaste nebiruită a mucenicilor, întăreşte-ne pe noi pe toţi, ca bine să ne nevoim şi să săvârşim curgerea postului; ca săvârşind lucrul dumnezeieştii vieţi, să ne facem părtaşi vieţii, bucurându-ne.

A morţilor

Să ajungă bunătatea Ta, Doamne, pe cei ce s-au mutat de la noi, cu înfricoşată porunca Ta; să-i înconjure pe dânşii mila Ta şi să-i îndrepteze la locaşurile cele luminate de lumina feţei Tale.

A Născătoarei

Prin glasul îngerului ai născut, Născătoare de Dumnezeu, negrăit, pe vestitorul voii Tatălui. Deci primeşte glasurile robilor tăi, cele ce aducem în vremea postului şi le du lui Dumnezeu ca nişte tămâie.]

Altă Patrucântare

*[**Irmos:** Isaie dănţuieşte…*

Săvârşind praznic mucenicesc, să săltăm astăzi cu cântări, popoare, cântând lui Hristos, rânduitorul nevoinţelor, Celui ce le-a dat lor biruinţă asupra vrăjmaşilor. Pe carele cu cântări să-L slăvim.

Cu unghii de fier zgâriaţi fiind şi cu săbii tăiaţi din toate mădularele, v-aţi unit cu Hristos prin dragoste, prea lăudaţilor mucenici. Pentru aceasta bucurându-vă acum în ceruri, rugaţi-vă pentru noi toţi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a Treimii

Întocmai în fiinţă, Te laud pe Tine Treime, ceea ce eşti fără de început, cinstită, de viaţă începătoare, nedespărţită Unime. Părinte Cela ce eşti nenăscut, Cuvinte şi Fiule Cel născut şi Duhule Sfinte; mântuieşte-ne pe noi, cei ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum și pururea și în vecii vecilor, a Născătoarei

Mai presus de minte este naşterea ta, Maica lui Dumnezeu; că întru tine zămislirea s-a făcut fără de bărbat şi naşterea întru feciorie. Dumnezeu este Cel ce s-a născut; pe carele mărindu-L, pe tine Fecioară te fericim.

***Stih:** Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii.*

Oastea mucenicilor cea viteză a împăratului şi Dumnezeului tuturor, cu cântări să o încununăm popoare, că aceea a biruit taberele drăceşti. Pe care lăudându-i, slăvim pe Stăpânul.

Stih: *Fericiţi sunt pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne.*

Când vei scula toată făptura să se judece, Hristoase, miluieşte pe credincioşii robii Tăi, pe care i-ai luat acum; iartă greşalele lor cele din viaţă şi cu sfinţii Tăi odihneşte-i în veci.

Irmosul: *Isaie dănţuieşte! Fecioara a avut în pântece şi a născut Fiu pe Emmanuil, pe Dumnezeu şi omul; răsărit este numele Lui, pe carele slăvindu-L, pe Fecioara o fericim.]*

Luminânda

Podobia: Femei, auziţi glas de veselie...

Taina cea din veci se cunoaşte astăzi; că Dumnezeu, Cuvântul lui Dumnezeu, se face fiu Fecioarei Mariei, pentru milostivire, şi Gavriil vesteşte bucuria bunei vestiri. Cu carele împreună să strigăm toţi: Bucură-te, Maica Domnului! *(de trei ori)*

La Laude

Toată suflarea să laude pe Domnul….

Punem **Stihirile** pe 4; şi cântăm aceste Stihiri glasul al 4-lea:

Podobia: Ca pe un viteaz...

Taina cea ascunsă şi neştiută de îngeri, arhanghelului Gavriil se încredinţează şi către tine acum vine, ceea ce eşti bună şi curată porumbiţă, chemarea neamului nostru; şi strigă către tine, Preasfântă: Bucură-te, şi te găteşte prin cuvântul acesta, să primeşti pe Dumnezeu Cuvântul în pântecele tău. *(de două ori)*

Palat purtător de lumină s-a gătit Ţie, Stăpâne, pântecele cel curat al dumnezeieştii fiice. Pogoară-Te şi vino la dânsa şi miluieşte făptura Ta, care a dobândit război pentru pizmă, s-a ţinut în robia celui viclean, şi-a pierdut frumuseţea cea dintâi şi aşteaptă pogorârea Ta cea mântuitoare.

Gavriil arhanghelul de faţă vine către tine şi strigă ţie, ceea ce eşti cu totul nevinovată: Bucură-te, dezlegarea blestemului şi învierea celor căzuţi; bucură-te, ceea ce

singură ai fost aleasă lui Dumnezeu; bucură-te, norul cel însufleţit al soarelui, care primeşti pe Cel neîncăput, ce va să se sălăşluiască în pântecele tău.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor.

Stihira, glasul al 4-lea, singur glasul: Auzit-a Născătoarea de Dumnezeu limba care nu o ştia; că grăia către dânsa arhanghelul graiuri de veste bună; şi ea primind vestirea cu credinţă, Te-a zămislit pe Tine, Dumnezeule cel mai înainte de veci. Pentru aceea şi noi bucurându-ne, strigăm Ţie: Dumnezeule, cela ce Te-ai întrupat dintr-însa fără schimbare, dăruieşte lumii pace şi sufletelor noastre mare milă.

Doxologia mare, Ectenia şi Apolisul. Apoi ceasul întâi și Apolisul deplin.

Slavoslovia cea mare

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, întru oameni bună voire. Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ţie, slăvimu-Te, mulţumim Ţie pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate Ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotţiitorule, Doamne Fiule Unule născut Iisuse Hristoase şi Duhule Sfinte.

Doamne Dumnezeule, Mieluşelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui Cel ce ridici păcatul lumii, miluieşte-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primeşte rugăciunea noastră, Cel ce şezi dreapta Tatălui şi ne miluieşte pe noi. Că Tu eşti Unul Sfânt, Tu eşti Unul Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl, Amin.

În toate zilele bine Te voi cuvânta şi voi lăuda numele Tău în veac şi în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă, în neam şi în neam, eu am zis: Doamne miluieşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit Ţie. Doamne, către Tine am scăpat, învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieţii, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învredniceşte-ne Doamne în noaptea aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci, Amin.

Fie Doamne mila Ta spre noi precum am nădăjduit şi noi întru Tine.

Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale.
Bine eşti cuvântat Stăpâne, înţelepţeşte-ne cu îndreptările Tale.
Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale.

Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea.

Ţie se cuvine laudă,Ţie se cuvine cântare,Ţie slavă se cuvine, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

La Liturghie

Tipica şi din Canonul Acatistului: Cântarea a 3-a şi a 6-a: Apostolul zilei, din Epistola către Evrei, şi al Născătoarei de Dumnezeu, din aceeaşi epistolă. Evangelia zilei, de la Marcu şi a Născătoarei de Dumnezeu de la Luca. Chinonicul: Paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema. La masă mâncăm două fierturi cu undelemn şi bem vin, mulţumind Preasfinţitei noastre Născătoarei de Dumnezeu, pentru minunile cele făcute de dânsa.

Denia Acatistului Bunei Vestiri

Denia Acatistului Bunei Vestiri sau Slujba Imnului Acatist este oficiată în fiecare an, vineri seara, în săptămâna a V a din Postul Sfintelor Paşti.

Sărbătoarea îşi are originea în intervenţia miraculoasă a Fecioarei Maria în timpul atacării Constantinopolului de către perşi şi avari, în 7 august 626. În timp ce împăratul Heraclie se afla într-o expediţie în Orient, departe de Constantinopol, Patriarhul Serghie a făcut procesiuni cu lemnul Sfintei Cruci, cu icoana "nefăcută de mână" a lui Hristos şi veşmântul Maicii Domnului şi a încurajat poporul să înalţe rugăciuni către Născătoarea de Dumnezeu. Râvna locuitorilor a fost atât de intensă, încât au reuşit să respingă inamicul. În semn de mulţumire, întreg poporul capitalei a petrecut noaptea victoriei cântând în picioare Imnul Acatist în biserica Maicii Domnului de la Vlaherne.

Comemorarea zilei de 7 august, ca zi de ajutor dat de Dumnezeu împotriva duşmanilor, a fost mutată în secolul al VIII-lea pe data de 25 martie, de patriarhul Gherman.

În secolul al IX-lea, aceasta era sărbătorită la sfârşitul Postului Sfintelor Paşti, iar mai târziu a fost fixată în săptămâna a V-a din Postul mare.

În lucrarea "Triodul explicat", Makarios Simonopetritul afirmă că această comemorare nu este însemnată doar pentru locuitorii Constantinopolului din ve-chime, ci şi pentru noi, cei care suntem asediaţi neîncetat de diferite patimi. Aşadar, acum

nu mai vorbim de un atac asupra unei cetăţi, ci de un atac asupra fiinţei noastre din partea demonilor. Cerem, aşa cum au cerut cei din vechime ajutor, ca şi noi să ieşim din această luptă victorioşi.

Deniile, slujbe specifice Postului mare

Prin caracterul şi conţinutul lor, deniile sunt slujbe unice în serviciul liturgic ortodox. Deniile pot fi considerate slujbe specifice deoarece sunt săvârşite numai în două săptămâni ale acestuia şi anume: în săptămâna a cincea (Denia Canonului celui mare, respectiv Denia Acatistului Bunei Vestiri) şi a şaptea (începând cu seara Floriilor până vineri seara, inclusiv). Cuvântul "denie" vine de la slavonescul "vdenie" şi înseamnă priveghere sau slujba nocturnă. Denia este de fapt slujba utreniei care se săvârşeşte în ajun, seara. Nu trebuie confundată cu privegherea care se săvârşeşte în ajunul praznicelor mai importante.

Acatistul ca gen imnografic

Acatistul (de la gr. Akathistos) este un imn de laudă alcătuit din 13 condace şi 12 icoase, care descriu şi proslăvesc episoade din viaţa şi minunile Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ale Maicii Domnului sau ale unor sfinţi.

În sens propriu, cuvântul "akathistos" înseamnă "a sta în picioare", ceea ce indică faptul că cei ce ascultau acest imn nu stăteau în genunchi (care este un alt fel de şedere), ci drepţi, în picioare. Acatistul are la origine condacul bizantin, un poem alcătuit din 18-24 de tropare sau strofe, fiecare cu câte 20-30 de versuri, aranjate în acrostih (în ordinea alfabetică grecească), fiecare strofă având acelaşi număr de silabe şi aceleaşi accente metrice ca şi prima strofă. Aceste tropare erau precedate de o strofă aparte, ce avea în comun doar glasul (nu şi melodia) şi refrenul. Reprezentantul prin excelenţă al acestui gen imnografic foarte cultivat în literatura bizantină este Sfântul Roman Melodul, în cântările căruia condacul bizantin atinge dezvoltarea maximă şi perfecţiunea.

Acatistul Bunei Vestiri - origine şi autor

Cel mai vechi imn de acest gen care s-a păstrat în întregime în cărţile de ritual (Ceaslov şi Triod) şi se întrebuinţează încă în serviciul bisericii, în extensiunea lui de odinioară, este Acatistul Bunei Vestiri sau al Maicii Domnului, care se citeşte în cadrul Deniei din seara de Vineri a Săptămânii a cincea din Postul mare. Acesta reprezintă o înflorire a poeziei liturgice, nici o altă compoziţie nu a egalat-o prin frumuseţe şi popularitate. Acatistul Bunei Vestiri a servit ca model pentru nu-

meroase imnuri liturgice alcătuite mai târziu în cinstea sfinţilor sau a unor sărbători care, deşi iau forma şi extensiunea condacelor de odinioară, nu se mai numesc condace, ci acatiste.

Denia Acatistului Bunei Vestiri reprezintă un oficiu votiv pentru eliberarea cetăţii şi un imn centrat în principal pe Buna-Vestire. Multă vreme sinaxarele i-au atribuit redactarea patriarhului Serghie al Constantinopolului (sec. VII) în urma salvării Constantinopolului de invazia perşilor şi avarilor din 7 august 626.

Până nu de mult savanţii moderni, bazaţi mai cu seamă pe analiza atentă a textului păreau să fi ajuns la un consens în ce priveşte atribuirea imnului Acatist lui Roman Melodul. Recent însă, specialiştii înclină să împingă datarea compunerii lui înainte de Roman Melodul.

Acatistul Bunei Vestiri şi rânduiala tipiconală a Postului mare

Acatistul Bunei Vestiri este un imn de laudă şi mulţumire adresat Fecioarei Maria, alcătuit din 13 condace (astăzi, condacul este doar o strofă scurtă) şi 12 icoase (strofă mai lungă, ce dezvoltă tema condacului, sub forma stihurilor ce încep cu exclamaţia "Bucură-te!").

Împreună cu acatistul se cântă Canonul Bunei Vestiri, alcătuirea lui Iosif Imnograful, care-i împrumută unele expresii şi îi este asemănător prin formă, amplificând salutarea îngerului ("Bucură-te!") şi legând de ea expresii antinomice ce exprimă realizarea în Fecioara Maria a prefigurărilor Vechiului Testament şi caracterul neînţeles al întrupării. În acest sens, Maica Domnului este numită "noul Rai", "scara lui Iacob", "marea" care l-a înghiţit pe faraonul spiritual, "piatra" din care a ţâşnit apa care i-a adăpat pe evrei în pustie şi "stâlpul de foc" care i-a călăuzit, "pământul făgăduit" şi "mana", "rugul aprins", "lâna acoperită de rouă a lui Ghedeon", "sfeşnicul", "vasul cu mana" şi adevăratul "cort al mărturiei" etc.

Canonul este cântat împreună cu "irmoase" care nu sunt însă ale lui Iosif, ci sunt atribuite Sfântului Ioan Damaschinul. Acestea au cunoscut un foarte mare succes în imnografia bizantină, fiindcă le regăsim adeseori întrebuinţate în cult sub forma catavasiilor Bunei Vestiri. Acest adaos a permis în acelaşi timp afirmarea clară a legăturii Acatistului cu praznicul Bunei-Vestiri şi proiectarea acestuia din urmă în inima ciclului liturgic mobil.

Motivul introducerii citirii Acatistului în timpul Postului mare îl constituie nu doar apropierea de praznicul Bunei Vestiri, ci şi învăţătura mariologică şi hristologică

pe care o cuprinde, în naşterea feciorelnică fiind recapitulate şi realizate toate figurile Legii şi ale Profeţilor, căci ea este realizarea Marii Taine a planului mai înainte de veci al lui Dumnezeu cu privire la creaţia Sa.

***

Sinaxar în sâmbăta din săptămână a cincea a postului mare

În aceeaşi zi, în Sâmbăta din săptămâna a cincea a postului mare, prăznuim imnul Acatist al PreaSfintei Stăpânei noastre, Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria.

Stih: Prin cântări neîncetate, cu mulţumire cetatea,
Cântă pe Apărătoarea, ce-n război i-ajutătoare.

Pe timpul domniei lui Iraclie, împăratul Bizanţului, Horsoe, împăratul perşilor, a văzut că împărăţia Bizantinilor este cu totul slăbită în urma domniei împăratului Foca, tiranul. De asta a trimis pe unul din satrapii săi, Sarvar cu numele, cu multe mii de ostaşi ca să-i supună lui răsăritul. Horsoe şi mai-nainte dusese la pieire ca la o sută de mii de creştini; îi vânduse evreilor, iar aceştia i-au omorât.

Cucerind deci satrapul Sarvar tot răsăritul, a ajuns chiar până la Hrisopole, numit azi Scutari. Împăratul Iraclie, pentru că avea lipsă de bani în vistieria statului, a pre-făcut vasele sfinte ale bisericilor, cu făgăduinţa că va da înapoi mai multe și mai desăvârşite sfinte vase. Iraclie porneşte deci cu corăbiile prin Marea Neagră şi intră în ţinuturile Persiei; nimiceşte Persia; iar Horsoe, împreună cu întreaga sa oaste, este bătut cumplit.

Nu după multă vreme Sirois, fiul lui Horsoe, s-a răsculat împotriva tatălui său, a luat el conducerea împărăţiei, a omorât pe Horsoe, tatăl lui, şi a făcut pace cu Iraclie.

Hagan, conducătorul Misienilor şi al Sciţilor, când a auzit că împăratul Iraclie străbătea Marea Neagră spre a se duce în Persia, a stricat pacea cu Bizantinii. A strâns nenumărate oşti şi a năvălit din părţile de miazănoapte asupra Constantinopolului, scoţând strigăte de bulă împotriva lui Dumnezeu. Marea s-a umplut îndată de corăbii şi uscatul de pedeştri şi călăreţi.

Patriarhul Serghie îndemna poporul Constantinopolului să nu-şi piardă curajul, ci să-şi pună din tot sufletul întreaga nădejde în Dumnezeu şi în prea curata lui Maică, Născătoarea de Dumnezeu.

La fel şi Vonu patriciul, care era pe atunci în fruntea cetăţii, pregătea tot ce trebuia pentru izgonirea vrăjmaşilor. Trebuie, spunea el, ca împreună cu ajutorul cel de sus să facem şi noi cele ce se cuvin. Patriarhul, purtând împreună cu tot poporul dumnezeiasca icoană a Maicii Domnului, mergea împrejurul cetăţii, pe deasupra zidurilor. Iar când Sarvar dinspre răsărit şi Hagan dinspre apus au început să dea foc locuinţelor dimprejurul cetăţii, patriarhul umbla pe deasupra zidurilor cetăţii, purtând icoana cea nefăcută de mână a lui Hristos, cinstitele şi de viaţă făcătoarele lemne ale Crucii.

Hagan a năvălit pe uscat asupra zidurilor cetăţii Constantinopolului cu o mulţime nenumărată de ostaşi, înarmaţi foarte tare, încât trebuia să lupte un soldat bizantin cu zece soldaţi sciţi. Dar nebiruita Apărătoare a ucis pe cei mai mulţi din Sciţi prin puţinii ostaşi ce se găseau în Biserica Izvorul Tămăduirii. Din pricina asta Bizantinii, prinzând îndrăzneală şi curaj, îi biruia mereu sub conducerea Maicii lui Dumnezeu, cea nebiruită.

Cu toate că sciţii au văzut că sunt respinşi, au cerut locuitorilor Constantinopolului să ceară pace; dar ei n-au vrut. Atunci Hagan le-a răspuns: Nu vă înşelaţi cu Dumnezeul în care credeţi! Neapărat mâine voi lua cetatea voastră! La auzul acestor cuvinte locuitorii cetăţii şi-au întins mâinile către Dumnezeu. Hagan şi Sarvar s-au înţeles să atace şi pe uscat şi pe mare. Dar au fost atât de cumplit bătuţi de Bizantini, încât nu mai dovedeau cei vii să îngroape morţii. Corăbiile cele făcute dintr-un singur lemn pline cu soldaţi, care se îndreptau, prin golful numit Cornul de Aur, spre Biserica din Vlaherna a Născătoarei do Dumnezeu din pricina unei puternice furtuni ce s-a pornit pe neaşteptate pe mare, le-a despărţit pe unele de altele şi le-a sfărâmat împreună cu toate corăbiile duşmanilor. Şi se putea vedea minunata lucrare a Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, căci pe toţi i-a aruncat la ţărmul mării lângă Vlaherne. Poporul, deschizând iute porţile, cu femei şi cu copii, năvălind vitejeşte asupra lor, i-a ucis pe toţi fără deosebire. Conducătorii vrăjmaşilor s-au întors plângând şi tânguindu-se.

Poporul cel iubitor de Dumnezeu al Constantinopolului, dând mulţumire Maicii Domnului, a făcut privegheri şi a cântat toată noaptea imnul Acatist, ca uneia ce a privegheat pentru ei şi a biruit pe duşmani prin puterea ei cea mai presus de fire. Şi de atunci, spre pomenirea acestui fapt şi a minunii acesteia mai presus de fire, Biserica a rânduit să se afierosească Maicii Domnului această sărbătoare în acest timp când a avut loc biruinţa prin ajutorul Maicii Domnului. L-au numit Acatist, pentru că întreg poporul şi clerul Constantinopolului a cântat atunci acest imn stând în picioare.

***

După trecere a treizeci şi şase de ani, pe timpul împărăţiei lui Constantin Pogonatul, agarinenii venind cu nenumărată oaste au atacat din nou Constatinopolul. Şi au ţinut înconjurată cetatea timp de şapte ani, în care timp au iernat în părţile Cizicului, şi au murit mulţi oameni de-ai lor. Apoi au plecat şi s-au întors cu corăbiile lor; când au ajuns la lacul numit Sileo, cu ajutorul Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, a fost toţi înecaţi în mare.

***

Dar a mai făcut Născătoarea de Dumnezeu şi o a treia minune. Pe timpul lui Leon Isaurul, mahomedanii, urmaşii lui Agar, în număr de foarte multe zeci de mii, au nimicit mai întâi împărăţia perşilor, apoi Egiptul şi Libia şi au atacat pe indieni, etiopieni şi spanioli. Mai pe urmă au pornit cu opt sute de corăbii pline de ostaşi şi împotriva oraşelor împărătesei. Au înconjurat Constantinopolul şi aveau de gând să-l nimicească îndată.

Poporul cel sfânt al cetăţii a luat cinstitul lemn al cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci şi cinstita icoană a Maicii lui Dumnezeu Povăţuitoarea şi au mers de jur împrejurul zidului cetăţii, rugând pe Dumnezeu cu lacrimi să se îndure de ei. Agarenilor le-a venit în gând să-şi împartă oştile în două părţi; o parte au pornit-o împotriva bulgarilor, unde au căzut mai mult de douăzeci de mii, iar altă parte a rămas ca să cucerească Constantinopolul. Fiind însă împiedicaţi de un lanţ de fier care se întindea de la Galata până la zidurile cetăţii, au ocolit şi au ajuns aproape de locul numit Sosten. Acolo a izbucnit un vânt de la miazănoapte, încât cele mai multe din corăbiile lor s-au sfărâmat şi s-au înecat. Cei care au mai rămas au căzut în mare foamete, încât au mâncat şi carne omenească şi muiau băligar şi-l mâncau. Apoi au plecat şi când au ajuns în Marea Egee, toate corăbiile lor împreună cu toţi ai lor s-au dus în fundul mării, căci căzând din cer grindină puternică şi înfierbântând marea a topit corăbiile lor şi aşa acel stol nenumărat de corăbii au pierit şi au rămas numai trei ca să dea de veste. Aşadar prăznuim sărbătoarea de astăzi pentru toate aceste minuni mai presus de fire ale Preacuratei Maicii lui Dumnezeu.

Se numeşte Acatist, pentru că atunci întreg poporul a cântat în noaptea aceea imnul Maicii Cuvântului stând în picioare şi pentru că la toate celelalte icoase obişnuim să şedem, în timp ce icoasele acestea ale Maicii lui Dumnezeu le ascultăm cu toţi în picioare.

Pentru rugăciunile apărătoarei şi nebiruitei Maicii Tale, Hristoase Dumnezeule, slobozeşte-ne pe noi din toată nevoile ce stau în jurul nostru şi ne mântuieşte ca un singur iubitor de oameni, Amin.

Arh. Ioanichie Bălan - Predică la Denia Acatistului Bunei Vestiri - Despre rugăciunea sobornicească

„Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!” (Acatistul Bunei Vestiri).

Iubiţi credincioşi, zilele Postului mare sunt împodobite - ca o grădină aleasă - cu diferite slujbe, care au fiecare în parte, timpul, rolul şi însemnătatea lor. Spre sfârşitul săptămânii a cincea din post, Biserica Ortodoxă face pomenire de minunea pe care a făcut-o Maica Domnului în Constantinopol, pe când cetatea era înconjurată de păgâni. Şi iată, pe scurt, istorisirea minunii:

***

Prin secolul al VII-lea, pe când la Ţarigrad era împărat Heraclie, s-a ridicat asupra grecilor împăratul perşilor cu multă putere de oaste, arzând şi prădând tot ce găsea în cale. Atunci toată oastea grecească, în frunte cu Heraclie împăratul, a pornit spre hotarele Persiei, spre a izgoni pe tiranii năvălitori. Auzind de aceasta, Hagan, împăratul sciţilor, s-a pornit fără de veste cu război asupra Constantinopolului, cu nenumăraţi ostaşi, corăbii, tunuri şi călăreţi spre a lua toată cetatea în robie.

Auzind de o primejdie ca aceasta, Serghie, patriarhul Ţarigradului, s-au sfătuit cu bătrânii cetăţii cum ar face să scape oraşul din mâinile păgânilor, care se apropiau cu mare furie şi putere.

Şi neavând ajutor de nicăieri, nici ostaşi, nici arme de apărare, au căzut cu toţii la rugăciune la icoana cea nefăcută de mână a Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu, cerând ajutorul ei. Apoi, împreună cu tot clerul şi poporul, au luat

această icoană şi sfintele cruci şi au înconjurat cetatea, mergând pe zidurile ei şi zicând: „Scoală-Te Doamne, ajută-ne nouă şi să se risipească vrăjmaşii Tăi...;.

În puţine zile, cetatea a fost înconjurată de zeci de mii de oşti şi corăbii gata de război şi ale sciţilor şi ale perşilor, care se pregăteau să dărâme zidurile ei. Văzând tot poporul şi patriarhul mulţimea oştilor şi furia lor, căci nici o solie de pace nu au voit să primească, iarăşi au alergat cu toţii la sfintele biserici cu multe lacrimi, cu rugăciuni şi post, cerând mila lui Dumnezeu şi ajutorul cel grabnic al Maicii Domnului.

A doua zi au înconjurat iarăşi cetatea, cu toate icoanele Mântuitorului şi ale Maicii Domnului şi cu lemnul Sfintei Cruci pe care S-a răstignit Iisus Hristos, rugându-se şi zicând mai ales icoasele acatistului Maicii Domnului. Şi iată, pe când păgânii au început a lovi zidurile cetăţii, a venit ajutorul cel grabnic al Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare. Căci îndată s-a pornit pe mare o vijelie cumplită, încât s-au scufundat toate corăbiile sciţilor. Iar cei de pe uscat înfricoşându-se, au început a fugi. Atunci poporul a deschis porţile cetăţii şi au început a lovi pe păgâni din toate părţile, încât puţini au mai scăpat din încleştarea aceea.

Şi aşa a izbăvit Stăpâna noastră cetatea ei din mâinile tiranilor. Cât sunt de mari şi minunate minunile Maicii Domnului asupra poporului creştinesc, care cere ajutorul ei cu multă credinţă! De la minunea aceea ne-a rămas Acatistul Bunei Vestiri, care se citeşte în Postul mare, acum, la sfârşitul săptămânii a cincea, când se face şi pomenirea acestei negrăite minuni. Şi se numeşte ziua aceasta „Sâmbăta Acatistului Maicii Domnului”.

Cuvântul „acatist” înseamnă „neşedere”, deoarece această rugăciune s-a făcut mergând pe ziduri, când tot poporul plângea şi striga: „Ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!” (Istorie de folos - din Triod - săptămâna a 5-a).

&&&

Iubiţi credincioşi, minunea aceasta pe care aţi auzit-o mă îndeamnă să vă vorbesc astăzi despre rugăciunea în comun şi anume, cât de mare este puterea rugăciunii sobornicești. Într-adevăr, mare este puterea rugăciunii dreptului, a pustnicului, a văduvei, a săracului, a omului învăluit de necazuri, care strigă la Dumnezeu din inimă curată, ziua şi noaptea. Dar rugăciunea în comun, la biserică, este cu mult mai puternică.

Prin nimic nu ni se face Dumnezeu mai bine cunoscut nouă oamenilor, decât prin rugăciune şi în special, prin rugăciunea comună. Căci dacă rugăciunea, în general, este maica tuturor virtuţilor, apoi rugăciunea sobornicească, comună, este izvorul tuturor minunilor.

Fiecare se roagă în inima lui, în mintea lui, în casa lui sau pe calea vieţii lui. Unul cere sănătate, altul izbăvire de vrăjmaşi, celălalt viitor fericit, iar câte unul cere iertare de păcate. Dar dacă toţi la un loc, în zeci şi sute de glasuri, cer deodată acelaşi lucru de la Dumnezeu, apoi mila Lui coboară peste ei de atâtea ori mai repede. Dacă Dumnezeu este prezent acolo unde sunt adunaţi doi sau trei în numele Lui (Matei 18, 20), cu cât mai mult nu va fi de faţă acolo unde sunt adunaţi o sută sau o mie de credincioşi care strigă toţi într-un glas: „Doamne, miluieşte" sau „Doamne, ajută". Căci rugăciunea obştească şi cântarea în comun este lucrarea îngerilor.

Rugăciunea obştească aseamănă pe oameni cu îngerii şi cu sfinţii, căci şi ei, în cer, cântă neîncetat măririle lui Dumnezeu şi se roagă pentru noi, nu fiecare aparte, ci cu toţii într-un glas. Rugăciunea sobornicească coboară cerul pe pământ, căci, spuneţi-mi, ce este mai frumos pe lume sau ce mişcă mai mult inima, decât o slujbă făcută cu preoţi mulţi, cu cântări alese şi cu nenumărat popor, care se roagă într-un glas, cântă ca dintr-o inimă şi se închină cu toţii, slujesc, laudă pe Dumnezeu, se bucură!

Atunci inimile noastre saltă de bucurie negrăită, credinţa ne creşte, dragostea mai mult ne uneşte, nădejdea mântuirii sporeşte, necazurile vieţii se uită, inimile se înfrăţesc, mânia piere, lacrimile se usucă în ochi, toate în noi se prefac şi se înnoiesc.

Care dintre noi nu a ascultat o priveghere de noapte, un acatist la biserică, o Sfântă Liturghie cu sobor, cu cor ales? Şi ce inimă a putut rămâne atunci de piatră? Ce urechi au rămas surde? Sau care ochi nu s-au umezit cu lacrimi?

Rugăciunea sobornicească uneşte inimile credincioşilor, îi apropie pe unii de alţii, îi face pe toţi să fie fraţi, întăreşte pe fiii Bisericii. Rugăciunea sobornicească alungă întristarea, mângâie sufletele cele necăjite, dă curaj celor slabi, bucură pe toată lumea, veseleşte pe îngeri. Rugăciunea aceasta este izvor al dragostei şi al mântuirii oamenilor.

Rugăciunea în comun străbate într-o clipă cerul, ajunge cea dintâi la Dumnezeu, îmblânzeşte pe Judecătorul, coboară mila Lui şi darul Sfântului Duh pe pământ.

Rugăciunea în comun arde cel mai tare pe diavoli, zdrobeşte puterea vrăjmaşilor, îmblânzeşte pe cei puternici, întăreşte pe cei fricoşi.

Rugăciunea sobornicească face întotdeauna adevărate minuni.

La Sfânta Liturghie ea pogoară prin glasul preotului Duhul Sfânt peste Prea Curatele Taine. La Sfântul Maslu coboară darul vindecării peste untdelemn. La Sfântul Botez coboară roua Sfântului Duh peste apă şi peste cel botezat.

Cu rugăciunea în comun a credincioşilor se alungă seceta, se opresc norii de ploaie, se alungă duhurile necurate din cei bolnavi, se înlătură urgiile războaielor. Dar cine va putea număra mulţimea minunilor făcute cu puterea rugăciunii în sobor?! Cu rugăciunea în comun, la un loc cu ucenicii, S-a rugat Mântuitorul; cu aceasta se rugau adesea Sfinţii apostoli. Cu aceasta se rugau zilnic primii creştini când se adunau la agape. Cu rugăciunea în comun au scos creştinii pe Petru din lanţuri (Fapte 12, 12). Cu rugăciunea aceasta se întăreau mucenicii când erau aruncaţi în cuptoare aprinse sau în ghearele leilor. Cu aceasta au slăvit mii de ani creştinii, pustnicii şi călugării pe Dumnezeu.

Rugăciunea sobornicească se săvârşeşte întotdeauna, dar mai ales în vreme de tulburare, de mare nevoie, de grele încercări sau de nespuse bucurii. Cu rugăciune în sobor au ales apostolii pe Matia, în locul lui Iuda vânzătorul (Fapte 1, 24). Cu rugăciune în sobor a deschis Sfântul Vasile cel mare biserica cea încuiată de arieni (Vieţile Sfinţilor, 1 ianuarie).

Cu astfel de rugăciune întărindu-se creştinii, au biruit' în multe războaie pe turci, pe arabi şi pe perşi. Pe aceasta deci să o iubim şi noi, dacă voim să biruim duhurile răutăţii care se luptă cu noi.

Iubiţi credincioşi, în general creştinul se roagă; uneori se roagă foarte mult, dar mai ales când este singur, aşa după cum îl îndeamnă cugetul şi necazul său. Dar la rugăciunea comună, credincioşii nu prea aleargă, fie pentru că nu-i ştiu puterea, fie pentru că au puţină credinţă. Rar întâlneşti doi credincioşi care se roagă la un loc. Şi foarte rar vezi într-o familie părinţii şi copiii rugându-se în comun. Peste casa unde se face asemenea rugăciune, se revarsă toată binecuvântarea lui Dumnezeu. Acolo nu mai poate fi dezbinare, ceartă şi durere. În casa aceea se odihneşte darul Duhului Sfânt, acolo prisoseşte pacea, acolo ajunge întotdeauna pâinea şi stăpâneşte bucuria. Pentru că mare este puterea rugăciunii rostită în auz de mai multe suflete, unite prin dragoste.

Iar în casa unde fiecare se roagă puţin şi aparte, aşa ca din fugă, acolo şi darul lui Dumnezeu vine târziu şi destul de puţin. Cei mai mulţi dintre membrii familiilor noastre se ruşinează să se roage în văzul celorlalţi, dar mai ales să se roage cu toţii la un loc. Ce bucurie ar fi să-i vezi pe toţi ai casei stând în genunchi la rugăciune, înaintea sfintelor icoane, citind fie un acatist al Maicii Domnului, fie un paraclis sau câţiva psalmi! Casa aceea ar fi o adevărată biserică vie! Dar, din păcate, nu se întâmplă aşa.

Deci, iubiţi credincioşi, dacă voiţi să imitaţi pe îngeri, dacă voiţi să vedeţi minuni şi în zilele noastre, dacă voiţi să ne audă mai repede milostivul Dumnezeu, să ne rugăm împreună cât mai mult şi cât mai des. Cum? Participând la toate slujbele Bisericii; în special la Sfânta Liturghie, la privegheri, la Utrenie, Vecernie, la acatiste şi la Sfântul Maslu. Veniţi deci la biserică. Cât mai mulţi, şi împăcaţi cu toţii. Iar aici nu staţi în străini şi nu ascultaţi doar cum se roagă preotul şi cântă corul, ci împreună cu ei rugaţi-vă şi dumneavoastră, cântaţi încet sau mai tare, faceţi metanii, urmăriţi toată slujba cu multă evlavie şi credinţă.

Iar peste săptămână, când nu sunt slujbe la biserică, rugaţi-vă în comun acasă, toţi membrii familiei. De vă împresoară un necaz mare, o boală grea, o năpastă, nu aşteptaţi zi de sărbătoare, nu cereţi numai preotului să se roage pentru dumnea-voastră, ci uniţi-vă cu toţii la rugăciune, staţi în genunchi, ascultaţi cu evlavie rugăciunea pe care o citeşte cel mai în vârstă, iar la urmă faceţi şi metanii sau închinăciuni câte puteţi. Sunt unii care se scoală în fiecare miez de noapte la rugăciune şi citesc cei şase psalmi ai Utreniei.

Iubiţi Biserica, iubiţi rugăciunea cea sobornicească, păstraţi unitatea familiei prin rugăciune în comun. Iubiţi viaţa în Hristos, nu rupeţi legătura dragostei care se naşte prin rugăciune. Căci rugăciunea sobornicească este podoaba Bisericii şi a caselor noastre. Cu aceasta slăvesc neîncetat îngerii în cer pe Dumnezeu, cu aceasta îmblânzesc creştinii pe Dreptul Judecător, cu aceasta se întăresc cei slabi, cu aceasta se alungă toată vrăjmăşia dintre oameni, cu ea se fac permanent minuni.

Noi creştinii, suntem, la un loc, o biserică vie, o cetate întărită pe stânca vieţii care este Iisus Hristos. Suntem exact asemenea cetăţii Constantinopolului de care v-am amintit. Iar cei ce împresoară cetatea lui Dumnezeu sunt diavolii, patimile, lumea cu păcatele ei. Deci, să facem asemenea creştinilor care se rugau pentru apărarea Constantinopolului. Să ne unim cu toţii într-un cuget la rugăciunea în sobor, la biserică, acasă, peste tot, şi să cerem ajutorul lui Dumnezeu sau al Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, zicând cu glas rar şi cu multă credinţă: „Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare

de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!”. Amin.

Denia Acatistului Bunei Vestiri (Săptămâna a V-a din Post)

În săptămâna a V-a din Postul mare vineri seara se oficiază Denia Acatistului Bunei Vestiri. Din punct de vedere liturgic, această slujbă face parte din rânduielile specifice ale Postului mare, menite să-l pregătească sufleteşte pe credincios pentru marele praznic al Învierii Domnului.

Alături de profunzimea şi frumuseţea specifică a rugăciunii în sine, Imnul Acatist are şi o istorie miraculoasă care, analizată în esenţă, constituie un real izvor de învăţături duhovniceşti ce-şi pot găsi aplicarea în situaţii concrete din viaţa socială actuală.

Cântarea Acatistului este corelată, potrivit sinaxarelor, cu eliberarea Constantinopolului de avari şi perşi, în 7 august 626, din timpul împăratului Heraclie. Pe când acesta se afla într-o expediţie în Orient, departe de Constantinopol, barbarii au pornit atacul asupra capitalei. Deşi situaţia părea a fi fără scăpare, patriarhul Serghie, luminat de Duhul Sfânt, a organizat o serie de procesiuni pe zidurile cetăţii cu relicvele Sfintei Cruci, cu icoana 'nefăcută de mână' a lui Hristos şi cu veşmântul Maicii Domnului. De asemenea, a încurajat tot poporul în luptă şi a îndemnat clerul să intensifice rugăciunile de implorare către Născătoarea de Dumnezeu.

Poporul a cântat toată noaptea, în picioare, Imnul Acatist

Râvna locuitorilor, alimentată de nădejdea că Maica Domnului îi va ajuta, a fost atât de intensă, încât au reuşit să respingă atacurile inamicului şi au pregătit terenul pentru contraatacul decisiv al lui Heraclie, care avea să meargă din victorie în victorie, până la recucerirea tuturor provinciilor luate de perşi.

În semn de recunoştinţă, poporul a cântat toată noaptea, în picioare, Imnul Acatist al Maicii Domnului în biserica Fecioarei din Vlaherne.

Din acel moment, ziua de 7 august a rămas zi de comemorare solemnă a ajutorului dat de Hristos 'împotriva vrăjmaşilor ce ne împresurau pe pământ şi pe mare'.

Ulterior, s-a adăugat acestei zile şi memoria altor asedii ale Constantinopolului din anii 677, 717, 718 şi 860, făcând astfel din Acatist imnul prin excelenţa al încrederii poporului bizantin în ocrotirea Maicii Domnului.

Deşi se consideră că acatistul datează din zorii Creştinismului, există o parte introductivă numită 'proimion' care a fost adăugat după asediul din 7 august 626, din a cărui traducere literală reiese un pronunţat caracter militar: 'Generalissimei apărătoare, ca una ce am fost izbăvită din lucruri cumplite, cele de biruinţă îţi aduc ţie, Născătoare de Dumnezeu, ca nişte mulţumiri, eu, cetatea ta. Ci ca una ce ai stăpânire nebiruită, din tot felul de primejdii slobozeşte-mă, ca să strig ţie: Bucură-te, Mireasă nemiresită!'

Frecvenţa simbolismului militar şi patriotic în imnografia bizantină se datorează, pe de o parte, simfoniei existente dintre Biserica şi Statul bizantin, pe de altă parte, faptului că însuşi oraşul Constantinopol era închinat Maicii Domnului şi se afla sub ocrotirea ei. De aceea, în orice atac asupra cetăţii, bizantinii invocau ajutorul Maicii Domnului şi orice victorie sau eveniment fericit se datora mijlocirii ei.

Cu timpul, simbolismul militar nu a dispărut, ci s-a interiorizat; lupta se dă acum împotriva patimilor sau a demonilor care atacă cetatea sufletului. În acest sens, eliberarea 'cetăţii' nu este altceva decât eliberarea omului de tirania patimilor, iar această înţelegere deosebită îşi găseşte aplicare în tot timpul Postului mare.

'Spiritualitatea liturgică a asimilat aceste elemente istorice, cum sunt episoadele unor asedii barbare sau cutremure de pământ, pentru a face din ele elemente permanente ale vieţii ortodoxe, chiar şi după dispariţia statului bizantin şi a uitării motivelor precise care au dus la stabilirea lor. Aceste elemente nu sunt simple supravieţuiri ale unor comemorări care n-ar fi avut valoare decât pentru locuitorii Constantinopolului, ci au dobândit o valoare transistorică şi universală, putând fi de acum supuse aceluiaşi tip de transpunere duhovnicească (anagogică) ca şi faptele istorice ale Scripturii. Acatistul e extrem de revelator în această privinţă', spune în 'Triodul explicat' Makarios Simonopetritul.

La început, prăznuirea eliberării miraculoase a Constantinopolului, cântată împreună cu Acatistul, se comemora anual la 7 august, iar în sec. VIII a fost transferată de patriarhul Gherman, pe data de 25 martie, datorită strânsei legături cu sărbătoarea Bunei Vestiri. În sec. IX, era sărbătorită la sfârşitul Postului mare, şi abia ulterior s-a fixat pentru săptămâna a cincea din Post. Cu toate acestea, diferitele etape ale fixării Acatistului evidenţiază o ezitare datorată, în primul rând, polarităţii semnificaţiei sale: pe de o parte, este un oficiu votiv pentru eliberarea cetăţii, iar, pe de altă parte, este şi un imn centrat în principal pe Buna Vestire.

Imnul Acatist, înflorire a poeziei liturgice

Pentru a putea da celebrării sâmbetei Săptămânii a VI-a din Postul mare întreaga sa strălucire, Acatistului şi canonului aferent li s-au adăugat piese imnografice ale praznicului din 25 martie. Acest adaos a permis totodată afirmarea clară a legăturii Imnului Acatist cu praznicul Bunei Vestiri şi proiectarea acestuia din urmă în inima ciclului liturgic mobil. Astfel, Acatistul e cântat împreună cu canonul lui Iosif Imnograful, care i se aseamănă mai ales prin expresivitate şi formă, amplificând salutarea îngerului ('Bucură-te!') şi legând de ea expresii antinomice ce exprimă realizarea în Fecioara Maria a prefigurărilor Vechiului Testament şi

caracterul neînţeles al Întrupării. Prin întrebuinţarea unor expresii de o îndrăzneală adeseori nemaiauzită, Maica Domnului este prea mărită în principal ca instrument al Întrupării lui Hristos şi ca auxiliar al înălţării şi îndumnezeirii naturii umane.

Citându-i pe Sfântul Maxim mărturisitorul şi pe Sfântul Andrei Criteanul, părintele profesor Dumitru Stăniloae arată: 'Maria este cea mai apropiată de Hristos şi prin aceasta este cea dintâi dintre oameni care a ajuns la starea de îndumnezeire, la care toţi suntem chemaţi să ajungem. Ea este modelul realizat. În ea s-au revărsat mai întâi şi mai mult decât în oricine darurile lui Hristos. De aceea pietatea creştină îi acordă hyperdoulia sau supracinstire.'

Analizat în profunzimea conţinutului, Imnul Acatist este fără îndoială o înflorire a poeziei liturgice, nicio altă compoziţie neegalând-o prin frumuseţe şi popularitate. Citirea Acatistului şi asumarea încărcăturii sale duhovniceşti poate transforma sufletul în totalitate.

O cântare pictată

Românii ortodocşi au arătat faţă de această sublimă creaţie liturgică o afinitate deosebită, fapt dovedit prin reprezentarea sa în pictura murală a mai multor biserici şi mănăstiri din nordul Moldovei din sec. al XVI-lea, cum ar fi: 'Sf. Gheorghe'-Hârlău, 1530; Probota, 1532; 'Sf. Gheorghe'-Suceava, 1534; Humor, 1535; Baia, 1535, Moldoviţa, 1537; Coşula, 1537; Bălineşti, 1535-1538; Arbore, 1541; Voroneţ, 1547. În reprezentările murale, ciclul Imnului Acatist se derulează începând cu patru tablouri ale Bunei Vestiri, continuând cu diverse scene ce reproduc momente din viaţa Maicii Domnului şi a Mântuitorului Hristos şi culminând cu impresionanta scenă ce reprezintă pe Maica Domnului ca mijlocitoare şi ca Biserică vie. În continuarea imaginilor Imnului Acatist apare Asediul Constantinopolului, ca ilustrare a proimionului 'Apărătoarei Doamne'.

Dintre bisericile care au pictat Imnul Acatist, doar Voroneţul nu are zugrăvită scena Asediului. În locul năvălitorilor perşi şi avari din 627, apar în frescele moldovene cuceritorii turci din 1453. Departe de a fi o eroare şi un anacronism al pictorilor medievali, cum au susţinut unii cercetători din trecut, prin introducerea turcilor şi a tunurilor, zugravii lui Petru Rareş nu au făcut decât să adapteze tema Asediului şi a întregului Imn Acatist realităţilor ţării lor, transformată într-o invocaţie cu un caracter demonstrativ naţional: Aşa cum Fecioara i-a ajutat pe bizantini să-i înfrângă pe asediatorii perşi, tot aşa să-i ajute pe moldoveni să-i învingă pe agresorii turci. După moartea lui Petru Rareş, în pictura exterioară de la Voroneţ, executată în 1547, scena Asediului dispare cu totul şi nu mai figurează nici mai

târziu în cadrul programului iconografic. Doar la Mănăstirea Arbore, asediatorii Ţarigradului sunt perşii conduşi de Chosroes şi este notată data bătăliei: 626.

Pictarea atât de amplă şi constantă a Imnului Acatist pe pereţii bisericilor moldovene din secolul al VI-lea, este încă o ilustrare a priceperii şi ingeniozităţii iconografilor români din acele timpuri prin care au transpus în imagini ceea ce Biserica păstrează în tradiţia ei: evlavia deosebită pentru Maica Domnului.

‘Akathistos’ înseamnă ‘a sta în picioare’

Acatistul (de la gr. Akathistos) este un imn de laudă alcătuit din 13 condace şi 12 icoase, care descriu şi omagiază episoade din viaţa şi minunile Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ale Maicii Domnului sau ale unor sfinţi. În sens propriu, cuvântul ‘akathistos’ înseamnă ‘a sta în picioare’, ceea ce indica faptul că cei ce ascultau acest imn nu stăteau în genunchi (care este un alt fel de şedere), ci drepţi, în picioare.

Acatistul are la origine condacul bizantin, un poem alcătuit din 18-24 de tropare sau strofe, fiecare cu câte 20-30 de versuri, aranjate în acrostih (în ordinea alfabetică grecească), fiecare strofă având acelaşi număr de silabe şi aceleaşi accente ca şi prima strofă. Aceste tropare erau precedate de o strofă aparte, ce avea în comun doar glasul (nu şi melodia) şi refrenul.

Reprezentantul prin excelenţă al acestui gen imnografic foarte cultivat în literatura bizantină este Sfântul Roman Melodul, în cântările căruia condacul bizantin atinge dezvoltarea maximă şi perfecţiunea.

Sursa: **http://acvila30.ro/denia-acatistului-bunei-vestiri-saptamana-a-v-a-din-post1_1/**

Cătălin Acasandrei - Denia Imnului Acatist: întrebări și răspunsuri despre primul Acatist închinat Maicii Domnului

Conform rânduielii Bisericii noastre, în vinerea din săptămâna a V-a a Postului mare, în toate lăcașurile de cult se săvârșește Denia Imnului Acatist. Din punct de vedere liturgic, această slujbă face parte din rânduielile specifice Postului Paștilor, menite să-l pregătească pe credincios pentru întâmpinarea cu vrednicie a Patimilor și a Învierii Domnului. Despre profunzimea rugăciunii în sine, dar și despre istoria și structura acestei compoziții care dă expresie, în formă poetică, învățăturii Bisericii cu privire la Maica Domnului, am discutat cu Alexandru Prelipcean, asistent universitar în cadrul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iaşi şi doctor în teologie al Universităţii din Bucureşti.

Scena asedierii Constantinopolului, pictată pe pereții exteriori ai Mănăstirii Moldovița din județul Suceava./ Foto: pr. Silviu Cluci

1. Ce înseamnă cuvântul „acatist”?

Tradus mot-à-mot din limba greacă, acest cuvânt înseamnă „a sta în picioare” (a-kathizo). Cu alte cuvinte, acatistul este cântarea la care credincioşii stăteau în

picioare, după cum indică chiar de două ori Sinaxarul cuprins în cadrul Deniei Imnului Acatist: „[Bizantinii] l-au numit Acatist, pentru că întregul popor şi clerul Constantinopolului au cântat atunci acest imn stând în picioare”.

2. Ce este Imnul Acatist şi în ce context istoric a apărut?

Imnul Acatist - unul şi acelaşi cu Acatistul Bunei Vestiri - era încă de la început un imn de laudă şi de mulţumire închinat Născătoarei de Dumnezeu pentru ajutorul oferit bizantinilor în lupta lor împotriva persanilor.

Dacă vom urmări cu atenţie indicaţiile sinaxariale vom înţelege, desigur, şi contextul istoric în care apare acest imn „cântat în picioare”, cu o singură observaţie: după cum citim în textul sinaxarial, instaurarea acestui Imn Acatist în lumea creştină s-a făcut în urma câtorva victorii răsunătoare ale bizantinilor împotriva popoarelor migratoare, cu sprijinul Fecioarei Maria.

În mod cert, Sinaxarul lui Nechifor Calist Xanthopol se referă la victoria împotriva perşilor din vremea împăratului bizantin Heraclie. Astfel, în urma biruinţei din anul 626, poporul, conştientizând asupra marelui ajutor oferit de Fecioara Maria, a făcut privegheri şi a cântat toată noaptea acest Imn închinat Maicii Domnului.

Al doilea eveniment din istoria apariţiei acestei sărbători este victoria din timpul împăratului Constantin al IV-lea Pogonatul, după asediul arabilor asupra Constantinopolului, care a durat şapte ani (672-678).

A treia victorie bizantină, tot împotriva arabilor (mahomedanilor), a avut loc în anul 718, sub conducerea împăratului Leon al III-lea Isaurul/ Sirianul.

Elementul comun întâlnit în cadrul acestor victorii răsunătoare ale bizantinilor în faţa duşmanilor stă într-o procesiune anterioră biruinţei cu icoana Maicii Domnului, cu icoana cea nefăcută de mână a lui Hristos, cu lemnul Sfintei Cruci, la care participau patriarhul şi credincioşii capitalei Imperiului bizantin.

3. Cine este autorul acestei rugăciuni? A păstrat istoria bisericească detalii referitoare la biografia sa?

Un răspuns ferm şi sigur cu privire la această interogaţie nu poate fi oferit nici astăzi, deşi există cercetători care înclină balanţa spre diverse opinii, pe care le consideră definitorii. Cert este că textul sinaxarial al lui Nichifor Calist Xanthopol nu aminteşte nicăieri de vreun autor posibil pentru acest Imn.

Cercetarea contemporană, care nu a ajuns încă la un numitor comun, plasează ca posibili autori pe patriarhii Serghie şi Gherman sau pe Roman Melodul. Desigur, nu au fost scoase din calcul nici epoca Sinoadelor III şi IV Ecumenic sau personaje precum Proclu al Constantinopolului ori Vasile al Seleuciei. Au existat, desigur, şi voci singulare, precum cea a lui C. Oikonomos, care a atribuit acest Imn chiar lui Apolinarie al Laodiceii, deşi acest fapt este improbabil, sau cea a lui Quercius, care susţinea paternitatea Imnului ca fiind a imnografului George Pisidul.

În plus, ar trebui să ne întrebăm logic: cum putea să se compună în aceeaşi zi cu victoria împotriva persanilor un Imn care a fost cântat toată noaptea de către popor, stând în picioare? Nu avem oare de-a face aici cu o compoziţie imnografică precedentă, sub formă de condac, care putea să-l aibă drept autor pe Sfântul Roman Melodul, „inventatorul condacului”? Nu purta oare acest titlu şi nu reflecta atât de bine teologia închinată Maicii Domnului? Deşi, în aparenţă, răspunsurile pot fi foarte uşor de dedus, la prima interogaţie găsirea răspunsului „perfect” pare a fi imposibilă!

Poate că cel mai corect ar trebui să se vorbească astăzi despre o „paternitate multiplă”. Cu alte cuvinte, Imnul a avut parte o conturare iniţială mult mai timpurie de epoca împăratului Heraclie, că are influenţe de sorginte siriacă (este dovedit că anumite versuri provind dintr-un imn efremian), că are în vedere teologia Mariologică dezvoltată după Sinodul al III-lea Ecumenic din 431 şi că a primit „desăvârşirea” în epoca bizantină a Sfântului Roman Melodul. Teoria este deschisă cercetării!

4. Care este alcătuirea structurală a Imnului?

Imnul conţine 24 de strofe, care sunt separate de specialişti în două secţiuni egale: partea narativă şi partea teologică, care dezvoltă relaţia dintre Maica Domnului, Hristos-Fiul ei şi mântuirea omului. În mod cert, partea narativă se inspiră din limbajul lucanic şi mateian, amintind evenimentele de la Buna Vestire până la prezenţa Domnului în templu, la vârsta de 12 ani.

Partea a doua dezvoltă în mod special importanţa întrupării Cuvântului lui Dumnezeu în sânul Fecioarei. Desigur, trebuie amintit aici că strofele pare, cu refrenul Aleluia, se referă la Persoana lui Hristos, în timp ce strofele impare, cu refrenul Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!, au o raportare mariologică.
În traducerea românească a Imnului Acatist avem 13 condace (cu finalul Aleluia) şi 13 icoase (care indică la final refrenul: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!),

deşi primul condac (de fapt, prooimionul „Apărătoare Doamnă”) subliniază acest refren.

5. Imnul Acatist prezintă și o particularitate literară deosebită: unirea strofelor printr-un acrostih alfabetic. Ce înseamnă acest lucru și de ce a ales autorul un astfel de procedeu poetic?

Acrostihul este un „joc compoziţional” ce îmbină iniţialele versurilor sau ale strofelor cu tema poemului şi este întrebuinţat în imnografie sub mai multe forme (alfbetic, onomastic). În cadrul Imnului Acatist, imnograful se foloseşte de acrostihul alfabetic. Ce presupune acest lucru? Că avem, desigur, 24 de strofe, ale căror început este corespunzător literelor alfabetului grecesc, compus din 24 de litere. Cel mai probabil, poetul bizantin a urmărit să redea în text şi armonia matematică, iar imaginile pe care le-a folosit în fiecare strofă să devină accesibile memoriei fiecărui credincios care participa la acest Imn.

6. Care sunt valenţele fundamentale ale Teologiei ortodoxe reflectate în textul Imnului Acatist?

Imnul în sine este o lucrare dogmatică ce reflectă tradiţia mariologică a Părinţilor Bisericii anteriori poetului bizantin. Trebuie luate în calcul aici contextul Sinodului III Ecumenic de la Efes (431), controversa privind termenul „Născătoare de Dumnezeu” (Theotokos), termen propus de Sfântul Chiril al Alexandriei în disputa lui cu Nestorie, cinstirea Maicii Domnului în Bizanţ, alături de omiliile închinate Fecioarei Maria de către marii predicatori ai Bisericii, precum episcopul Vasile al Seleuciei şi patriarhul Proclu al Constantinopolului.

Terminologia Imnului indică cert faptul că autorul nu este preocupat să selecteze teme teologice preferenţiale şi specifice epocii sale, ci exprimă dogma Bisericii, făcându-o accesibilă prin intermediul poeziei, auditoriului.

Este vizibil cum Fecioara Maria apără Taina Sfintei Treimi şi cum ea a născut pe Dumnezeu-Cuvântul, Cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi. Ceea ce S-a zămislit şi S-a născut din pântecele Fecioarei nu este un simplu om sau cel mai mare dintre oamenii care au vieţuit pe pământ, ci Cuvântul lui Dumnezeu Întrupat.

Maica Domnului contribuie, aşadar, la unitatea celor două firi în Persoana lui Hristos. Imnul se opune şi opiniilor eretice, mai cu seamă celor de natură nestoriană, că unul este Hristos şi altul este Dumnezeu-Cuvântul. Cu alte cuvinte, ereticii nu vedeau în Hristos pe Dumnezeu-Cuvântul care S-a făcut om pentru mântuirea

neamului omenesc. Or, imnograful indică în permanenţă realitatea că Hristos este Însuşi Dumnezeu-Cuvântul, care S-a sălăşluit în „pântecele Fecioarei”, fără ca acest mod al sălăşluirii Sale să fie vreodată cuprins şi înţeles de mintea umană finită.

7. Ne puteți oferi un exemplu de interpretare a unei structuri teologice din cuprinsul Imnului?

Aş lua drept paradigmă ermineutică versetul „Având Fecioara în pântece pe Dumnezeu primit” din strofa a cincea din originalul grecesc (în traducerea românească, versetul se regăseşte în icosul al 3-lea). La o primă lectură, versetul indică relaţia strânsă dintre Fecioara, care a primit în pântece a doua Persoană a Sfintei Treimi, şi Dumnezeu-Cuvântul care sălăşlueşte în Fecioara Maria. Pântecele devine, deci, un loc al întâlnirii dintre creat şi Necreat, dintre zidire şi Ziditor, dintre finit şi Infinit, dintre firea cea căzută şi firea care ridică pe cea căzută, prin asumarea în sine. Poate că versetul nu pare a avea o mare încărcătură teologică, dar substratul filologic subliniază contrariul. Imnograful foloseşte termenul „vas dumnezeisc” (theodohon) care, aşa cum ştim, era folosit de Nestorie, exponent al Şcolii teologice antiohiene şi episcop al Constantinopolului, declarat eretic la Sinodul din Efes.

Oare faptul că autorul Imnului foloseşte un termen provenit de la un eretic poate naște o îndoială cu privire la conţinutul teologic ortodox al Imnului Acatist? Oare nu ştia poetul bizantin despre proveniența acestui termen care se opunea, în mod cert, formulei „Născătoare de Dumnezeu” (Theotokos), propusă de Sfântul Chiril al Alexandriei? Cu siguranţă că ştia despre aceste realităţi şi subtilităţi teologice, însă credem că scopul utilizării acestui termen prin care se desemna pântecele Fecioarei a fost cel de a sublinia din nou universalitatea conţinutului teologic. Cu alte cuvinte, autorul nu caută să devină partizanul vreunei Şcoli teologice, ci să sublinieze şi să accentueze ceea ce a fost gândire teologică ortodoxă chiar și la un eretic.

Imnograful pune, deci, în relaţie „vasul dumnezeiesc” (termen al Şcolii antiohiene) şi pe Fecioara, care este „Născătoare de Dumnezeu”. Prin urmare, Fecioara este „vasul” în care S-a sălăşluit Logosul dumnezeiesc, „vasul” care s-a sfinţit prin această sălăşluire sfântă, fiind, în acelaşi timp, „Născătoare de Dumnezeu”, căci ceea ce S-a născut din ea este realmente Dumnezeu-Cuvântul.

Vedem, deci, cum analiza filologică poate ajuta la descoperirea valenţelor teologice şi cum imnograful bizantin trece de disensiunea Şcolilor teologice (ale-

xandrină vs. antiohiană) pentru a reflecta valoarea ecumenică, adică universală, a Întrupării Cuvântului lui Dumnezeu, care om S-a făcut pentru întregul neam omenesc.

8. Ce ne puteți spune despre reprezentarea iconografică a Imnului Acatist pe zidurile exterioare ale mănăstirilor din zona Moldovei?

Cu siguranţă, reprezentarea iconografică a evenimentelor discutate în cadrul Imnului Acatist pe zidurile exterioare ale multor biserici din zona de nord a Moldovei (astăzi Bucovina), precum la Mănăstirile Moldoviţa, Humor, Probota, Baia, Arbore sau chiar în pronaosul unor biserici, cum este cazul bisericii de la Părhăuţi, contribuie şi mai mult la acest caracter universal pe care-l are cultul Maicii Domnului în lumea creştină. Pe de altă parte, poate fi vorba aici şi despre o reamintire a ajutorului divin pe care numeroşi creştini, inclusiv poporul român şi conducătorii lui, de-a lungul vremii, l-au primit prin mijlocirile Fecioarei Maria.

9. De ce a rânduit Biserica citirea lui în această perioadă?

Tocmai ca să ne readucă aminte de Maica Domnului - mijlocitoare între om şi Dumnezeu. De fapt, întreaga imnografie triodală se referă la acest aspect şi la rolul bivalent pe care-l joacă Născătoarea de Dumnezeu: ea este Maica lui Dumnezeu, a lui Hristos care ne-a mântuit dar, în acelaşi timp, este Maica noastră, a tuturor, Eva cea nouă prin care a venit mântuirea. „Sfârşitul se apropie” şi spre acest sfârşit înaintăm, avându-o ajutor şi mijlocitoare pe Fecioara Maria „cea bună”, care L-a născut pe Fiul lui Dumnezeu „Cel bun din fire”.

Благовещение